Ушбу сонда:

2 — *Фақат у азиз бўлса* МИЛЛАТ АБАДИЙ ЯШАЯЖАК

3 — СИТОРАИ МОҲИ ХОССА

4 — ҚАНДАЙ ГЎЗАЛ БУ ОЛАМ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ

UZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI / FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 24 август, сешанба № 117 (764)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ФАРМОЙИШИ

Измит зилзиласи оқибатларини бартараф этиш бўйича қутқарув ишларини ўтказишда ёрдам кўрсатиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги қутқарувчилар отряди икки ҳафта муддатга махсус асбоб-ускуналар ва анжомлар билан Измит шаҳри /Туркия Республикаси/га юборилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмита, Давлат божхона қўмитаси зарур чиқиш ҳужжатлари ва илова қилинадиган ҳужжатларнинг божхона йиғимлари ва бож ундирмаган ҳолда белгиланган тартибда расмийлаштирилишини таъминласинлар.

3. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси қутқарувчилар ва улар билан бирга жўнатиладиган асбоб-ускуналар ва анжомларни Тошкент-Истамбул-Тошкент йўналиши бўйича махсус рейс билан етказиб берсин, хизмат кўрсатиш харажатларини компаниянинг асосий фаолиятига киритсин.

4. Қуйидагилар:

Қизил ярим ой жамияти миллий кенгашининг мурувват ёрдами кўрсатиш тўғрисидаги;

жабр кўрган аҳолига ёрдам кўрсатиш бўйича Туркия Ишчи Банкининг Болғот бўлимидаги махсус ҳисоб рақамига умумий суммаси 200 минг АҚШ доллари, шу жумладан: «Ўзбекнефтгаз» миллий холдинг компанияси томонидан - 100 минг АҚШ доллари ва «Ўзавтосаноат» уюшмаси томонидан - 100 минг АҚШ доллари миқдоридаги валюта маблағларини ўтказиш тўғрисидаги;

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва «Асака» банкининг қутқарувчилар отрядининг ишларни олиб бориш давридаги хорижий валютадаги харажатларни кўрсатиб ўтилган банклар маблағлари ҳисобидан маблағ билан таъминлаш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
1999 йил 23 август.

Истиқлол - бизнинг тақдиримизда

Кечаги кунидан ҳадеб нолийдиган одам келажагини йўқотиб қўйиши мумкин. Бироқ, эртанги куннинг қадрига етиш учун кечаги кун сабоқларини унутмаслик керак.

Бир даврада анчайин зиёли, ўқимишли одам билан суҳбатлашиб қолдик. У яқин ўтмишдаги тўкинчиликни қўмсашини, бугун бировлар «қутуриб» кетаётгани, бировлар қамбағаллашиб қолаётганини айтиб, хасрат қилди. Бу гапни умрида китоб ўқимаган, керак бўлсам мени давлатнинг ўзи боқиб олсин, дейдиган ношуд одам айтса, унчалик эътибор қилмаслигим мумкин эди. Бу киши эса, ёши улуғ, оқ-корани таниган одам эди. Шуниси оғир ботди.

Ўткир ҲОШИМОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

КЕЧА ВА КУНДУЗ

- Бўлмаса, айтинг-чи, биродар, собиқ шўролар давлатининг қайси мамлакати «гуллаб-яшнаб» кетди? Қайси мамлакатда кексаларнинг нафақаси биздагидек ойма-ойига, бир кун ҳам кечиктирмай етказиб беріляпти? Қайси мамлакатда давлат хазинасидан биздагидек кўп улуш ижтимоий ҳимоя учун ажратиляпти? Ўтиш даврининг мушкуллиги қайси юртни четлаб ўтяпти? Мустақиллик шахсан менга нима берди, деб ўзингиздан бирон марта сўраб кўрдингизми?

Ҳамсуҳбатим бу саволларга тузук-қуруқ жавоб беролмади. Қизиқ, мана шу оддий саволни ўйлаш негадир ҳар доим ҳам хаёлимизга келавермайди.

Чиндан ҳам Мустақиллик Сизга, менга, умуман, мана шу заминда яшаётган одамларга нималар берди?

Эсингизда бўлса, саксонинчи йилларда «Рус тили - иккинчи она тилимиз!» деган шиор ўртага ташланди. Албатта, одам қанча кўп тилни билса, шунча яхши. Тил билган - дил билади. Мен рус тилини теран ҳурмат қиламан. Жаҳон адабиёти дурдоналарини рус тилида ўқиганман. Лекин одатда одамнинг онаси битта бўлганидек, она тили ҳам битта бўлади! Қолаверса ўша кезлари ўзбек мактабларининг юқори синфларида ўзбек тили ва адабиётини қисқартириб, ўрнига рус тили ва адабиётини ўқитиш керак, деган гаплар пайдо бўлди. Бу, энди, бир тилни иккинчи тилга қарши қўйишнинг ошкора усули эди. Русийзабон мактабларда ўзбек тилини ўқитишга «мингинчи» даражали нарса сифатида қаралардн. Бу эса мана шу заминда туғилиб ўсаётган қардош халқлар фарзандларининг ўз Ватани саналмиш юрт тилига, бой тарихи ва маънавиятига бегонасираб қарашини шакллантирмаслиги мумкин эмас эди. Аммо шу оддий ҳақиқатни айтсангиз, «миллатчи» бўлардингиз.

Сатин деган «даҳо» мажлисларда ўзбекча бир оғиз гапирсангиз, «одам тушунадиган тилда гапиринг!» деб дағдаға қиларди. Гўё у аллақайси гўрдан келиб Тошкентнинг хўжайини бўлиб олганию, менинг тилимни билмагани ва билишниям хоҳламагани учун мен айбдордек!

Ўша кезлари олис вилоятлардан бирига, машъал хўжаликка бордик. Колхозчилар билан учрашув қилдик. Колхоз раиси ёши бир жойга бориб қолган тажрибали деҳқон экан. Учрашувни мажлисга айлантириб юборди. Хўжалик эришган ютуқлар ҳақида гапирди.

- Тавариш колхозники, пилон хлопка гатоп. Пилон кўкана гатоп. Пилон маса гатоп. Пилон живот... живот... живот...,- дедию, тутилиб қолди. «Животноводство» деган сўзни айтгунча терлаб кетди, шўрлик! Секин тирсагидан тутдим.

- Ўзбекча гапираверинг, оқсоқол, залда ўтирганлар ўзбекку, - десам, астойдил ранжиди.

- Иби, бу announced...

- Иби, бу аписалний сабрани, ука!

... Бундан уч йил аввал Нью-йоркдан қўнғироқ қилишди. «Икарус» журналида «Тушда кечган умрлар» романимдан боблар нашр этилаётганини, муаллиф сифатида расман рухсат беришимни сўрашди.

Мен астойдил ҳайрон бўлдим.

- Асар рус тилида чиқмаган-ку!

Журнал муҳаррири мендан баттар ҳайрон бўлди.

- Нима, романингизни ўзбекчадан инглизчага таржима қилиб бўлмайдими?

... Ўйлаб қарасам, менинг ҳам ўша раисдан фарқим йўқ экан...

... Арман йигити Артур Григорян ҳар сафар бокс бўйича жаҳон чемпиони бўлганида Ўзбекистон Байроғи ҳилпираяпти. Истараси иссиқ бу йигит ҳар гал она юртига ғалаба билан қайтганида «Мен Ўзбекистон фарзандиман, мен Тошкентнинг боласиман», деган сўзларни ўзбек тилида айтяпти.

Истиқлол менга ОНА ТИЛИМни қайтариб берди! Тилимнинг нуфузини ошириб, қаддини тиклаб қўйди. Шунинг ўзи бахт эмасми?

... 1990 йил март ойида «Шарқ Юлдузи» журналида муқаддас Китоб - Қуръони каримнинг ўзбекча таржимаси босила бошлади. Шунда, бир томондан айрим академиклар, иккинчи томондан ҳоҳил диндорлар ҳуруж қилиб қолди. Масала чигаллашиб, нашр тўхтатиладиган аҳволга келди. Охири шахсан Ислом Каримовга мурожаат этишга мажбур бўлдим.

Ислом Абдуғаниевич гапимни охиригача эшитиб, қатъият билан айтди:

- Ўша атеист академикларингиз ҳам, жоҳиллар ҳам бекор айтибди! Бу хайрли ишни тўхтатманг!

... Наманганда ихчамгина, кўҳликкина обида бор. Улуғ шоир Машрабнинг устози Мулла Бозор охунд мадрасаси. Биласиз, мустабид замонда мачит, черков, мадраса бузиш бўйича мусобақа бўлган... Бу обида эса омон қолган. Уни бузишмаган, ёқишмаган. Фақат... чўчқахона қилиб қўйишган...

Истиқлол менга ЭЪТИҚОДИМни қайтариб берди! Шунинг ўзи бахт эмасми?

Эслаб кўринг. Етмишинчи йилларда «Пахта - ўзбек халқининг миллий ифтихори!» деган шиор одамдек-одамдек ҳарфлар билан ёзиб қўйиларди. Аввало, пахта қайсидир халқнинг миллий ифтихори дейилиши ғалати. Миллий ифтихор бошқачароқ бўлади. Масалан, Данте - италянларнинг, Шекспир - инглизларнинг, Лев Толстой -русларнинг, Навоий - ўзбекларнинг миллий ифтихори, десак, тўғри бўлади, Пахта эса - бойлик. Шундай экан «Пахта - ўзбек халқининг миллий бойлиги!» деса бўлмасмиди? Бўлмас эди! Бундай деса, пахтанинг эгаси пахтакорнинг ўзи, деган маъно чиқиб қоларди. Пахтанинг эгаси хов нарида - марказда эди... Орадан беш-ўн йил ўтиб, кимнингдир калласи ишлаб қолди шекилли, шиор ўзгарди. «Пахта - Ўзбекистоннинг интернационал бурчи!» Қаранг, қандай чиройли! Пахта етиштириб, керакли жойга топширмай кўр-чи! Осмон баравар планни бажармай кўр-чи! Бажармасанг, қамаласан! Бажарсанг, қўшиб ёзасан. Қўшиб ёзсанг, яна қамаласан!

Шундай бўлди. Аввал марказдан минг уринган билан бажариб бўлмайдиган топшириқ берилди, бажарасан, деган зуғум бўлди. Сўнг Гдлян, Иванов деган жаллодлар қилич кўтариб келди. Ҳўлу-қуруқ баравар ёнди. Қалбаки, «показание»га қўл қўймасанг, қизингни зўрлаймиз, келинингни рецидивистларга қўшиб қўямиз, деб, қанча бегуноҳлар бадном қилинди. «Адолатпеша»ларнинг ўзи соддакамбағалнинг келинига атаб қўйган охирги узугигача ташмалаб кетди. Икки орада «ўзбек иши» деган «тарихий» ходиса дунёга достон бўлди. Бутун бошли халқнинг номи тупроққа қориштирилди.

Инсоф билан айтингчи, Мустақиллик бўлмаганида ўша кезлари тазйиқ остида қалбаки кўрсатмага имзо чеккан ва ўн беш йилга қамалган махбус юртига қайтиб келармиди? Гдлян бўлмаса Апресян, Иванов бўлмаса Петров, Аҳмедов бўлмаса Тошметов марказнинг бир имоси билан Ўзбекистон бошида тағин қамчи ўйнатмасди, деб ким кафолат беради? Ўша йиллари «чекланмаган» ҳуқуқларга эга бўлиб, «чекланмаган» зулмлар қилган Гдлян ва унинг шайкаси бугун Ўзбекистонга бурнини суқиб кўрсин-чи!

Истиқлол менга ЭРКИМни қайтариб берди! Шунинг ўзи бахт эмасми?

Бугунги кунимиздан нолиб гапирган ўша биродар бу сатрларни ўқиётган бўлса, бир нарсани айтмоқчиман. Мустақиллик бизга берган неъматлар ҳақида кўп гапириш мумкин. Юртимизда истиқомат қилаётган барча фуқаролар учун, миллатидан, тилидан, динидан қатъи назар тенг ҳуқуқ берилгани, ҳамма ака-ука бўлиб, катта бунёдкорлик ишлари қилаётгани, Ватанимиз жаҳон миқёсига чиққанини ҳамма кўриб турибди. Мен истиқлол берган атиги уч неъматни айтдим холос. Тўғри, турмушимизда тақчилликлар, катта-кичик муаммолар ҳам етарли. Уларни биров инкор қилаётгани йўқ. Бироқ, бир нарсани аниқ айтишим мумкин. Мен ақалли мана шу уч неъматнинг биронтасини ҳеч қандай хазинага алишмайман! Юртим Озод бўлгани, менинг Инсон бўлганим мен учун энг бебаҳо бойлик!

Кўнглингизга келмасинку, биродар, энди Сиздан ҳам бир нарсани сўрагим келади. Сизнинг ўзингиз Истиқлол йўлида нима қилдингиз? Эртанги кунимиз янада нурлироқ бўлиши учун қандай улуш қўшдингиз? Мен-чи? Мен нима қилолдим? Бу ёғини ҳеч ўйлаб кўрдикми? Қачон ўйлаймиз?!

(ЎзА)

КИТОБЛАР НАМОЙИШИ

Қашқадарёда мамлакатимиз мустақиллигининг 8 йиллигига бағишланган китоб байрами бўлиб ўтди. Унинг қатнашчилари - таниқли адабиёт ва маданият намоёндалари, нашриётлар ва китоб савдоси раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари Қарши шаҳридаги «Қашқадарёкитобсавдо» акционерлик жамиятининг «Зиё маскани» дўконида ташкил этилган китоблар ярмаркасини кўздан кечирди. Бу ерда республикамиздаги барча йирик нашриётларнинг энг яхши китоблари намойиш этилди.

Сўнгра китоб байрами Шаҳрисабзда давом этди. Бу ерда ижодкор зиёлилар, шоиру ёзувчилар, жамоатчилик вакиллари билан учрашув ва суҳбатлар бўлиб ўтди.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикасининг 8 йиллик байрами муносабати билан ўзбек халқига

ТАБРИК

Узоқ ер ва яқин диллардан ҳур мустақил Ўзбекистон демократик давлатининг 8-йиллик байрамини жон ва кўнгилдан муборакбод этамиз.

Бу мустақиллик байрамини Ҳақ Субҳано ва Таоло Ўзбекистон халқи учун абадий, мангу қилсин. Омин баҳурмати Саиди аль-мурсалийн.

Пок отадан бўлган ўзбек халқи учун мустақилликдан сўнг олинган ҳар бир нафас бир умрга тенгдур. Оллоҳ Таоло ўзбек халқини бу Мустақиллик неъматидан жудо қилмасин! Бу буюк ва бебаҳо туҳфани Ўзбекистон халқига олиб келган ҳурматли Ислом Каримов жанобларининг умрлари узоқ, йўллари очиқ, душманлари сарнугун бўлсин.

Яшасин 8 йиллик Ўзбекистоннинг Мустақиллик байрами ва Ўзбекистон халқи ва унинг Юртбошиси!

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракатуҳу.

Саудия Арабистонида яшовчи ватандошлар:

Тўрахон Тўра, Мелибек, Мўминжон, Аҳмадали, Абдулҳамид Маҳдум, Олимжон, Абдураҳмон Хўжа, Хуршидбек , номларидан эҳтиром билан Сафохон ТЎРА

Саудия Арабистони,
Жидда шаҳри

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигидан:

ЎШ ВИЛОЯТИНИНГ БОТКЕНТ ТУМАНИДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

20 август куни ўзбек, тожик, араб, пуштун миллатларига мансуб, шунингдек, ҳозирча миллати номаълум, ўзаро инглиз тилида сўзлашувчи 50 нафарга яқин жангари Қирғизистон Республикаси Ўш вилоятининг Боткент тумани ҳудудига бостириб кирди.

Тонг саҳарда жангарилар Тожикистон билан яқин чегарадош /4-5 чақирим/ бўлган, Олой тизмасининг Қирғизистон ҳудудидан ўтувчи Кўксув дарёси атрофидаги «Абрамов музлиги» яқинида жойлашган Ўзбекистон Республикасининг Гидрометеорология марказига қарашли метеостанцияга кириб келди. Улар метеостанциянинг 10 нафар ходими ва 5 нафар маҳаллий сайёҳни гаровга олди, уларнинг шахсий ҳужжатлари, пуллари, кийимбошлари, метеостанцияда мавжуд бўлган озиқ-овқат ва ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини тортиб олиб, ўзларини ҳайдаб юбордилар.

21 август куни жангарилар гуруҳи тоғ даралари орқали тушиб, Қирғизистоннинг Боткент туманидаги Зардоли, Жилисув ва Хўжа Ачкан аҳоли манзилларини эгаллади.

Бундан ташқари, қуролланган гуруҳ Боткент туманининг Олтин жилға қишлоғида жойлашган геология-қидирув экспедициясига ҳужум қилиб, унинг мол-мулкини, шу жумладан, иккита «Жип» русумли автомашинасини тортиб олиб, тўрт нафар Япония фуқароси ҳамда таржимонни гаровга олган.

22 августдан 23 августга ўтар кечаси 40 нафарга яқин жангари Боткент туманининг Кон шаҳарчасига ҳужум уюштирган. Жангарилар шу тумандаги Олтин жилға қишлоғини жангарилардан ҳимоя қилишга келган Қирғизистон Республикаси ИИБ Ички қўшинлари бригадаси қўмондони, генерал А.Шанкеевни ҳам ҳанузгача гаровда ушлаб туришибди.

Олинган маълумотларга кўра, юқорида номи зикр этилган аҳоли пунктларида истиқомат қилаётган кишилар орасида қурбонлар бор, маҳаллий маъмурият вакилларидан бир неча киши гаровга олинган.

Боткент туман марказига 250 га яқин киши қочиб ўтган. Қирғизистон ва Ўзбекистон қуролли кучлари жангариларнинг бундан буёнги ҳаракатларининг олдини олиш ва уларни Қирғизистон ҳудудидан сиқиб чиқариш бўйича ҳамкорликда тадбирлар ўтказмоқдалар.

Маълумотларга кўра, Тожикистон ҳудудидан жангариларга қўшимча қуролланган кучлар жўнатилаётгани сабабли Тожикистондан Қирғизистоннинг Зардоли аҳоли пунктига ўтиш имконини берувчи тоғ йўллари портлатилган, айни пайтда у ердаги манзилларни Қирғизистоннинг Мудофаа ва Ички ишлар вазирликлари назорат этмоқда.

* * *

Жиноятқор тўдалар солаётган таҳдид ва хавф-хатарга ўз вақтида чек қўйилмаса, эртанги кунда воқеалар ривожи Доғистон ва Чеченистон чегарасида бўлаётган можаролар каби тус олиши эҳтимолдан холи эмас.

Қардош Қирғизистоннинг Ўзбекистонга чегарадош ҳудудларида юз бераётган воқеалар бизни қаттиқ ташвишга солмоқда. Шу муносабат билан биз халқимизни, жамоатчилигимизни ҳушёрлик ва сергакликка чақирамиз.

Ўзбекистон раҳбарияти топшириғига биноан чегара қўшинлари ва тегишли ҳарбий кучлар тарафидан зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Шошилинч нома

«АФРОСИЁБ»НИНГ ЯНА БИР ЮЛДУЗИ

«Ўзбектуризм» миллий компаниясига қарашли Самарқанддаги «Афросиёб» меҳмонхонаси нуфузли мукофот - «Сифат учун Халқаро Олтин Юлдуз» эгаси бўлди. Мадриддаги «Business Initiative Directions (BID) компанияси қароргоҳидан меҳмонхонага шу совин берилгани ҳақида мактуб келди.

Мактубда BID компанияси ва JBAN гуруҳи чорак аср мобайнида жаҳондаги 144 мамлакат компанияларига мукофот бергани хабар қилинади. «Сифат учун Халқаро Олтин Юлдуз» сингари совриннинг берилиши - корхона ёки ташкилот ишининг юксак даражада эканини, уларнинг маҳсулот ва хизмати халқаро сифат андозаларига мос келишини эътироф этишдир.

Ўзбекистон компаниясига бу мукофотнинг берилиши айни пайтда унга ўзининг корпоратив қиёфасини қўллаб-қувватлашда жаҳондаги энг йирик ташкилотлардан бири мақоми берилишини билдиради. «Афросиёб» меҳмонхонаси ҳамда бу ерда кўрсатилаётган хизматларнинг халқаро миқёсда эътироф этилиши мамлакатимиздаги туризм бозорини янада ривожлантиришга кўмаклашади.

Мукофот октябр ойининг охирида Женева (Швейцария)да ўтказиладиган Олтин Юлдузни топшириш бўйича 24-халқаро конвенция маросимида тақдим этилади. Бу тантанада турли мамлакатлардаги йирик компанияларнинг етакчилари, машҳур олимлар, иқтисодчилар, сифат бўйича экспертлар иштирок этади.

(ЎзА)

Соғлом авлод учун

Инсон саломатлиги учун жисмоний ҳаракат-бадантарбиянинг қанчалик катта аҳамиятга эга эканлиги бугунги кунда ҳеч кимга сир эмас. Дунё тиббиёт илмининг асосчиларидан бўлган буюк Абу Али Ибн Синодан бошлаб ҳозирги олимларгача бу ҳақда кўп ҳикматли фикрларни билдирганлар.

ЧЕМПИОНЛАР КЎЧАДАН, МАКТАБДАН ЧИҚАДИ

Ҳар бир киши ўзи танлаган спорт тури билан мунтазам шуғулланса, ўз устида ишласа, дунёни лол қолдирадиган даражада катта ютуқларга эришиши мумкин. Эндиликда спортчиларимиз жаҳон спорт майдонларига чиқмоқдалар, маҳоратларини кўрсатиб, ўз байроғимиз ва мадҳиямизни қайта-қайта дунёга танитмоқдалар, олтин медаллар олиб келмоқдалар.

— Бу не бахтки, - дейди Бекобод шаҳар жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг раиси Маъмуржон Алиқулов, - Бизнинг кичик шаҳримиздан ҳам дунё олқишига сазовор бўлган спортчилар чиқдилар. Германияда бўлиб ўтган мусобақаларда ёш каратэчиларимиз, мактаб ўқувчилари Азим ва Фаррух Абдумавлоновлар ўз тенгдошларидан устун эканликларини майдонда намойиш этиб, иккаласи ҳам олтин медалга сазовор бўлдилар. Уларнинг мураббийси, оталари Абдумўмин Абдумавлонов ҳукуматимизнинг II даражали «Соғлом авлод учун» ордени билан тақдирланди. Ҳозирги кунда 60 нафар каратечи Абдумўмин раҳбарлигида ўз маҳоратларини оширмоқдалар.

Умуман, 122 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қиладиган шаҳримизда спортнинг 16 тури бўйича 22368 нафар турли ёшдаги ишқибозлар шуғулланиб келишмоқда.

— Шаҳарда спортнинг қайси тури кўпроқ оммалашган ва шуғулланувчиларга қандай шароитлар яратиб берилмоқда?

— Бизда ҳам футбол энг оммавий турлардан бири ҳисобланади. Металлургия комбинатининг «Металлург» жамоаси Республика миллий чемпионати олий лигасида ўз маҳоратларини кўрсатиб келмоқдалар. Алексей Карпов, Яков Капров, Усмон Асқаралиевлар 30 нафар чарм тўп усталарига раҳбарлик қиладилар.

«Бекободцемент» ҳиссадорлик жамиятига қарашли «Цементчи» футбол жамоаси ҳам иккинчи лига аъзолари ўртасида ўз маҳоратларини намойиш этиб, олий лигага йўлланма олиш ҳаракатида. Бизни хурсанд қилган яна бир янгилик - Бекобод автобус, такси ҳиссадорлик жамоаси каратэчилар клубини қайта жиҳозлаш ва тўгаракларни ташкил этишга ҳомийлик қила бошлади. Афсуски, бундай мисоллар кўп эмас. Ваҳоланким, машқ ўтказиш жойлари, ускуналар, ниҳоят мусобақаларда қатнашиш анчагина маблағ талаб этаяпти. Шаҳар бўйича спорт ишларини ривожлантириш учун йиллик харажат 860 минг сўм қилиб белгиланган. Шундан ҳозиргача 91424 сўм ажратилди холос.

— Шу ўринда шаҳардаги корхоналар, ҳиссадорлик жамиятлари, фирмаларнинг раҳбарларига спортни ривожлантириш, соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, бахтли келажакни яратиш эканини, бу ишлар кўп жиҳатдан ана шу кишиларга боғлиқ эканлигини эслатиш ўринли бўлармиди...

— Фақат ўрта мактабларда 16346, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида 1355, касб-ҳунар мактабларида 1600 нафар ёшлар спорт турлари билан шуғулланадилар. Уларнинг ҳаммаси юқорида айтганимиздай, яхши шароитга, жонкуяр мураббийга муҳтож. Мураббийлар, жисмоний тарбия ўқитувчилари ойлик маошлари камлиги учун бошқа ишга ўтиб кетаётганлиги ҳам юқори натижаларга эришишимизга халал бермоқда. Албатта, ҳар бир ишнинг ўз мутахассиси бўлгани мақбул. Шундай бўлса ҳам ўқувчи ёшларимиз, корхонадаги ишқибозларимиздан икки нафар спорт устаси, 7 нафар спорт усталигига номзодлар, 34 нафар биринчи разрядлилар, 740 нафар оммавий разрядлиларга эгамиз. Улар 2 та футбол майдони, 2 та сув ҳавзаси (ёпиқ), 270та спорт зали, 5 та қўл тўпи, 20 та кичик футбол майдони ва теннис майдонида машқлар ўтказмоқдалар. Бўлғуси таниқли спортчилар, олтин медал соҳиблари, чемпионлар маҳаллалардан, мактаблардан, ана шу майдонлардан чиқадилар.

— Молиявий қийинчилик ҳозир кўпчилик жойларда учраб турибди. Бошқа қийинчиликлар ҳам борми?

— 22368 нафар спортчи рўйхатга олинган жойда шаҳар спорт қўмитаси раиси ёлғиз иш олиб боради. Мутахассис йўриқчи лавозими зарур. Маош кам бўлганлиги учун ҳам айниқса, ташкилот ва корхоналарда мураббийлар, йўриқчилар ўз иши билан банд эмас, турли хил қўшимча вазифаларни бажариб, спорт билан тўлиқ шуғуллана олмаяптилар. Ана шу ўринларда мутахассис кишилар ишласа, доимо ўз ўрнида бўлса, бу муваффақият гарови бўлар эди.

Мустақил давлатимизда спортни ривожлантириш учун тарихий қарорлар қабул қилинди ва катта-катта ишлар амалга оширилмоқда. Қурилган, қурилаётган спорт иншоотлари дунё стандартлари талабларига жавоб беради. Бу албатта, Президентимиз, Ҳукуматимизнинг келажак авлоднинг баркамол кишилар бўлиб, дунёга танилиши учун қилинаётган ғамхўрликларидир.

Темур ҲАЙДАРОВ.

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ 8 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Эрта тонгдан пок ният билан Яратгандан юртимизга, жумлаи жаҳонга эзгулик сўрайдиган, ҳаётни севадиган, уй қуришни, тўй қилишни орзулайдиган миллатмиз. Ўтмиши, алломалари, тарихий ёдгорликлари, маданияти билан ҳақли равишда фахрлана оладиган ўзбекмиз, хур Ўзбекистонмиз.

МИЛЛАТ АБАДИЙ ЯШАЖАК

Фақат у озод бўлса

Бироқ, афсуслар бўлсинки, сирли ўтмиш биз учун армонли жумбоқ. Тарих қатларидан оғир ингроқларни эшитамиз... Эҳҳе, не кунларни кўрмади, не савдоларни бошидан кечирмади бу жафокаш халқимиз. Чор Россияси Ўрта Осиёни босиб олишидаги ҳунрезликларни ёки шўро даврида «Пахта иши», «Ўзбеклар иши» ниқоби остида амалга оширилган зуғум, адолатсизликлар, миллатимиз устидан кулишлар, таҳқирлашларни эслаб юрак-бағринг эзилади. Ҳа, ўшанда ҳуқуқимизга тажовузлар бўлди, инсонийлигимиз оёқ-ости қилинди. Шундай бўлсада, донишмандларимиздан бири фахр ила таъкидлаганидек, фақат ёлғиз бир фикрни бермадик, бу Ватан туйғуси, Озодлик туйғуси эди.

Мустақиллик! У миллатнинг миллат сифатида яшаб қолиши, инсоннинг ўз қадр-қимматини англаб олишидир. Баралла айтиш жоиз, истиқлол кимлардир ўйлаётганидек, осонлик билан қўлга киритилмади. Ўзбекистон 130 йилдан ортиқ вақт мобайнида қоронғулик қарида яшади. Шунча муддат фуқаролар ҳақ-ҳуқуқи топталди, қонунсизлик авж нуқтасига етди.

Инсон куч-қуввати унинг руҳига боғлиқ. Руҳи синган одамнинг боши эгик бўлади. Буни яхши билган Россия истилочилари, собиқ шўро корчолонлари тарихимизни йўқотмоқчи бўлишди. Ўтмишидан куч-қувват олмасин, кайфияти синиқ, боши эгик юрсин, дейишди. «Ўлкамиз қолоқ», ота-бобомиз «саводсиз» деган уйдурмаларни миямизга қуйиб, таҳқирлашди. Ўз юртимизда, она заминимизда 70 йилдан ортиқ вақт мобайнида қимтиниб, кимларгадир муте бўлиб яшадик. Кўргиликни қарангки, ҳатто бошга дўппи кийишга ҳадиксирадик. Ҳа, шахсий фикрдан маҳрум, миллий хотирадан бегоналашган роботсимон кимсалар эдик ўшанда. Энг ташвишлиси, ҳар бир одам ўз эътиқодидан қатъи назар, ички кечинмаларини яшириб, расмий минбарлардан туриб, қизил империянинг мафкура ҳолатига мос равишда гапиришга мажбур эди. Адолат, миллат манфаати, миллий ғурур уёқда турсин, обидаларимиз ҳақида гапириш орзу эди. Агар биттаяримта асл ватанпарвар, фидокор дилдаги бор гапни рўй-рост айтгудек бўлса, уни дарров «тартиб»га чақириб қўйишарди.

Бундан асосий муддао Ўзбекистон бойликларини талаш, сув текинга оқ олтин етиштириб берадиган қулларга эга бўлиш эди. Шу мақсадда пахта яккаҳокимлигига зўр берилди. Дабдабабозлик, шиорбозлик авжига чиқди. Жаннатмакон боғларимиз қуриса, майли, ноз-неъмат ерга тўкилиб чириса, майли, аммо пахта майдони бир қарич қисқармаслиги керак. Ҳар қандай шароитда ҳам режа адо этилиши шарт. Бунинг уддасидан чиқмаганни аяб ўтиришмасди.

Марказдагилар ўзбек халқини тамоман тобе қилишнинг турли йўлларини устамонлик билан ишга солишди. Аста-секин маҳаллий саноат, тегирмонлар, обжувозу мойжувозлар, ҳунармандчилик илдизига болта урилди. «Ҳамма нарсани давлат етказиб беради, сиз фақат пахтани ўйланг», дейишарди ўшқириб. Бошқаларни қўяверинг, оддий деҳқондан ҳам ихтиёр тамоман кетган. Қачон чигит экиш, дефолиация, йиғим-теримга қачон киришишгача юқорининг буйруғи билан амалга ошириларди. Соҳибкорлар, пахта усталари зил кетиб, армон билан яшашарди. Боиси, етмиш йил мобайнида қишлоқларда деярли ўзгариш бўлмади. Даромад ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Тирикчилик, орзу-ҳавас асосан хонадон чорваси, томорқаси ҳисобидан эди.

Ҳалол ишлаган, садоқат кўрсатган инсонларга нисбатан адолатсизлик қилиш, уларни ноҳақ хўрлаш, зуғум ўтказиш гуноҳи азим. «Пахта иши» жабрдийдаларининг кўргиликлари, чеккан заҳматлари бутун бошли миллат устидан кулиш эди. Қатағон қурбонининг қизи қашқадарёлик шифокор Зубайда Каримовани Гдлян, Иванов, Карташянлар ярим кечагача устма-уст сўроқ қилиб, инсоний ҳақ-ҳуқуқини топтаганликлари, уни исканжага олиб нотўғри маълумотлар ёзишга мажбур қилганликларини нима деб баҳолаш мумкин? Бечора аёлнинг:

- Инсонни ҳам шундай хўрлайсизларми, аёл кишиман, ахир,- деган сўзларини эсларканмиз, ўша номаъқулгарчиликларга қандай чидаган эканмиз, деб қўямиз.

Қарши туманида ҳозирда номи «Ўзбекистон мустақиллиги» деб юритиладиган хўжалик бор. Бу ерда таърифи кенг ёйилган винобоп узумлар етиштириларди. Агар ҳосил шу ерда қайта ишланиб, ажойиб маҳсулот тайёрланса, хорижга экспорт қилиш имкониятлари бор эди. Дўппи олиб кел, деса, бош олиб келишга ҳозиру нозир корчолонлар бир қарор сабаб бир кечада боғларни қуритдилар. Ўшанда бутун қишлоқ йиғлаганди.

Ҳар қандай империя, у қанчалик мустаҳкам қурилган бўлмасин, агар адолат топталган бўлса, узоқ яшай олмайди. Бунга собиқ иттифоқнинг емирилиши яққол мисолдир. Она юртимизда истиқлол қуёши чарақлаб чиқди. У шикаста қалбларга ғурур ва сурур бағишлади. Ўзлигимизни англадик. Йўлбошчимиз раҳнамолигида амалга оширилган оқилона ички ва ташқи сиёсат хур Ўзбекистонни жаҳонга танитди. Истиқлол нақадар улуғ неъмат эканлигини бутун вужудимиз билан ҳис қилдик. Энг қувончлиси, ёшлар мустақилликни кўз қорачиғидай асраш, Ватанга садоқат билан хизмат қилишга аҳду паймон қилганликларини амалий фаолият орқали намоён қилмоқдалар.

Ҳаётий мисол. Азим Тошкентнинг Мевазор маҳалласида истиқомат қиладиган мактаб ўқувчиси азим тут дарахтига чиқиб, ундан маҳалла идораси биносининг томига ўтди. Дастасига ўралиб қолган байроқни ҳилпиратиб, унга бир сония меҳр билан тикилиб тургач, пастга қаради. Уни кузатиб турган ёшу қарининг ҳам қалбини илиқ ҳислар чулғаганди. Ахир, ким ҳам ўз она юрти, ўз байроғи, мадҳиясини севмайди, дейсиз.

Бугунги биз кечаги биз эмасмиз. Озод, ўз ҳақ-ҳуқуқини яхши таниган, Истиқлол берган имкониятдан унумли фойдаланиб, ўзининг бутун борлиғи, камолини жаҳонга кўз-кўз қилаётган мустақил Ўзбекистоннинг бахтли фуқаросимиз.

М.ҒИЁСОВ.

Халқимиз азал-азалдан нонни кўзга тўтиё билади, унинг қадрини баланд тутиб эъзозлайди. Ерга қадалган уруғнинг униб-ўсиши, бошоқларни тўлдириб донга айланишидан тортиб токи дастурхонимиз кўрки бўлган нон ҳолига келгунга қадар қанчадан-қанча одамларнинг машаққатли меҳнати туфайли азизу мукаррам бу нон!

Қуйи Чирчиқ туман матлубот жамиятига қарашли нон комбинатининг заҳматкаш ишчилари ана шундай юксак шарафга мушарраф бўлган инсонлардандир. Улар орасида лаборант Гули Шарипова ҳам бор. У зиммасидаги маъсулиятни ҳис қилган ҳолда фидокорона меҳнат қилмоқда, беш йилдан буён комбинат ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифатли бўлишига ҳаракат қилмоқда.

Суратда: лаборант Гули Шарипова.

Ҳ. АВВАЛОВ олган сурат.

Эътироф

«ЮРТИНГИЗГА ҲАВАСИМ КЕЛДИ»

дейди Вьетнамнинг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Нгуен Чи Куанг

- Жаноб элчи, воқеан шундайки, бизнинг халқларимиз ўзларининг асосий байрамларини деярли бир вақтда нишонлайдилар. 2 сентябрда Вьетнам мустақиллигига эллик тўрт йил тўлади. Ўз мустақиллиги ва озодлигига Вьетнам кўп йиллар қўлда қурол тутиб эришган. Шу боис ҳам Вьетнам халқи хурлик тушунчасини бошқаларга қараганда чинакамига англайди, десак тўғри бўлади. Ушбу кун вьетнамликларнинг ҳозирги авлоди учун қандай маъно касб этади?

- Вьетнамликларнинг ёш авлоди энг кучли ва ашаддий истилочи кучлар устидан ғалаба қозониб, Вьетнам сўзини ирода ва истиқлол тимсолига айлантира олган, XX асрнинг иккинчи ярмида ўз озодлигини ҳақиқатан ҳам жангу жадалларда қўлга киритган ўз халқи, оталари ва биродарлари учун доимий ғурур туйғуларини ҳис қиладилар, десам муболаға эмас. Ёш вьетнамликлар мустақил, озод ва демократик давлатнинг ҳақиқий эгалари эканликларидан астойдил фахрланадилар. Вьетнамликлар бугун ўз юртларининг индустрлашган ва маърифий ўлкага айлантириш мақсадида мамлакатда бошланган янгиланиш ва ислоҳотларни ривожлантириш жараёнига фаол ҳисса қўшмоқдалар, ота-боболарининг муносиб мерос хўрлари бўлиш учун мумкин бўлган барча ишни қилмоқдалар.

- Уруш тугаб, тинчлик ўрнатилганлигига ҳам қарийб чорак аср бўлди. Жаноб элчи, мамлакат шу давр мобайнида қандай йўлни босиб ўтди?

- Ўтган тинч қурилиш йилларини сип-силлиқ кечди, дейиш қийин, у машаққатлар ва синовлар йўли бўлди. Халқимиз катта куч-ғайрат билан мамлакатни қайта тиклади, урушдан кейинги ижтимоий-иқтисодий инқирозни бартараф этди ва сезиларли муваффақиятларга эришди. Мамлакат аста-секин минтақавий ва дунё ҳамжамиятига сингиб бормоқда. Бугунги кунда Вьетнам Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари ассоциацияси (ASEAN)нинг тенг ҳуқуқли аъзоси, унинг фаолиятида, айниқса АСЕАНнинг минтақавий анжуманларида фаол иштирок этиб келмоқда. Вьетнам, шунингдек, Осиё - Тинч океан ҳамкорлиги (АРЕС) Форуми таркибига ҳам кирган. Кези келганда бизнинг мамлакатимиз ўз пойтахти Ханойда (1997 йил) француз тилида сўзлашувчи 48 давлатнинг олий раҳбарлари қатнашган 7-саммит ҳамда АСЕАН мамлакатлари 6-саммитини (1998 й.) муваффақиятли ташкил қилганлигини таъкидлаб ўтишни истардим. 1999 йилда БМТ нуфус Фонди Вьетнамга аҳоли сони ўсишини назорат қилишдаги муваффақиятлари учун ўз мукофотини топширган бўлса, ЮНЕСКО эса Ханойга «Тинчлик шаҳри» унвонини берди. Вьетнамнинг халқаро миқёсдаги обрў-эътибори кун сайин ўсиб бормоқда.

Ҳозирги мураккаб ва ўзгарувчан халқаро вазиятда олдимизда талай муаммолар турибди. Бу бизнинг халқимиз ва ҳукуматимиздан бой ва маърифий жамият қуриш учун янада кўпроқ саъй-ҳаракатлар қилишни тақазо этмоқда. Вьетнам ўз олдида турган мақсадга ички имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланиш билан халқаро миқёсдаги самарали ўзаро манфаатли ҳамкорликни уйғунлаштириш орқали эришишга умид боғламоқда.

- Маъмурий-буйруқбозлик усулидан бошқарувнинг бозор муносабатларига ўта бориб сизнинг мамлакатингиз иқтисодий тараққиётда сезиларли ютуқларга эришди. Ўзбекистонда ҳам бозор ислоҳотлари изчил олиб борилмоқда. Сизнингча, бизнинг мамлакатларимизда жамиятни ислоҳ қилиш йўлида ўтказилаётган ислоҳотларда қандай умумийлик бор?

- Бизни бир-биримиз билан боғлаб турган энг муҳим хусусият, бу ислоҳотларни ўтказишдаги қатъиятлиликдир. Сиёсий жиҳатдан ҳам олиб қараганда мамлакатларимиз барқарорлик ва миллий хавфсизликни сақлашга катта аҳамият бераётирлар. Бу зарурий шартдир, зеро барқарорликсиз тараққиёт, ва аксинча, тараққиётсиз барқарорликнинг бўлиши мумкин эмас. Иқтисодий ислоҳотларни ўтказар эканмиз, биз ўтиш даври учун хос бўлган ижтимоий жиҳатларга катта эътибор қаратамиз. Маданий соҳада эса худди сизларга ўхшаб анъана ва қадриятларни асраб-авайлаш ва ривожлантиришни бир зум бўлсин кўздан қочирмаймиз. Таълим ва кадрларни тайёрлашда ҳам сизлар каби ёш авлодни ҳар томонлама камолга етказиш, уларда миллий ўзликни англашни тарбиялаш, уларнинг ҳар томонлама камол топишлари учун яхши шарт-шароит яратиш юзасидан ғамхўрлик қиламиз. Ахир, улар Вьетнамнинг келажагидирлар ва биз уларга катта умид билан боқмоқдамиз.

- Бугунги кунда Ўзбекистонда бор-йўғи иккита ўзбек - Вьетнам қўшма корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Наҳотки, вьетнамлик ишбилармонларнинг ўзбек бозорига қизиқиши бўлмаса? Сизнингча юртдошларингизни бизнинг тадбиркорлар билан ҳамкорлик қилишга нималар тортиши мумкин ва аксинча? Шундан келиб чиқиб, Ўзбекистон ва Вьетнам ўртасидаги ҳамкорликнинг ривожланиш жараёнини қандай изоҳлаган бўлар эдингиз?

- Айтиб ўтганимдек, Ўзбекистон ва Вьетнамда олиб борилаётган ислоҳотларда кўплаб умумийлик мавжуд, бу эса икки мамлакат ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни равнақ топтириш учун ўзига хос замин бўлиши мумкин.

Гап ишбилармонлар ҳақида кетганда, ўйлашимча, давлатларимиз уларнинг фаолиятларини ривожлантириш учун янада қулай шарт-шароит яратиб беришлари лозим. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қаерда хўжалик юритиш ва бозор яхши йўлга қўйилган бўлса, ишбилармонлар ўша жойга интиладилар. Вьетнам Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилишга ҳамиша тайёр. Биз жаҳоннинг 120 дан зиёд мамлакати билан шериклик муносабатларини йўлга қўйганмиз ва қарийб барча қитъа бозорларида қатнашмоқдамиз. Менинг назаримда, биз савдо-иқтисодий муносабатларда бир-биримизга ўзаро асосда муайян имтиёзларни тақдим этишимиз лозим. Масалан, Вьетнам ўзининг тўқимачилик саноати учун пахта хом ашёсига катта эҳтиёж сезади, чунки ундан тайёрланган маҳсулотларни сотишдан мамлакатга бир ярим миллиард доллар фойда келади. Шу боис ҳам пахта Вьетнамнинг четдан олиб келадиган энг зарур ашёлари сирасига киради. Айни вақтда Ўзбекистон четдан чой сотиб олади, биз эса чой етиштирамиз. Кўриниб турибдики, ҳам икки мамлакат ушбу маҳсулотларни ўзаро айирбошлаши мумкин. Албатта, бу ҳаммаси эмас, мулоқот доирасини кенгайтириш учун имкониятлар етарли.

- Сиз бир неча йилдан бери Ўзбекистонда яшайсиз. Кўз ўнгингизда республикамизда юз берган ўзгаришлар тўғрисида нималар дея оласиз?

- Биринчи навбатда мамлакатингизнинг яхшигина ижтимоий-иқтисодий инфратузилмага эга бўлган саноатингиз ҳамда қишлоқ хўжалигингизни ривожлантириш учун имкониятларингиз, шунингдек, Имом ал-Бухорий, Ал-Фарғоний, Амир Темур каби буюк аждодларингиз қолдирган бебаҳо маданий-маърифий меросга муносиб эгалик қилаётган истеъдодли ва меҳнаткаш халқингиз бор. Кун сайин авж олаётган бунёдкорлик ишлари - автомобил йўллари, турар-жой бинолари, меҳмонхоналар, мактаблар кишида ёқимли ҳиссиёт уйғотади. Мен икки йилдан буён Тошкентда яшайман ва шу вақт ичида чиндан ҳам тарихий воқеаларнинг гувоҳи бўлдим. Менинг кўз ўнгимда пойтахтингиз кенгайиб, гўзаллашиб бормоқда, мустақилликка эришилгандан сўнг дунёга келган болалар вояга етмоқда. Улар бутунлай бошқача - ақлли, зийрак, бахтиёр.

Албатта, саккиз йил миллат тарихи билан қиёсланганда жуда оз муддат. Бироқ, бу орада Ўзбекистон халқи кўпгина қийинчиликларни енгиб ўтди, муносиб ютуқларга эришди. Мен Ўзбекистон келажагига кўтаринки кайфиятда боқаман ва унга бўлган меҳр-муҳаббатимни яширмайман.

- Мана шу байрамона кунларда ўз мамлакатингиз ва Ўзбекистонга нималарни тилар эдингиз?

- Авваламбор, ўз ҳукуматим номидан Ўзбекистон раҳбарияти ва халқини Мустақиллик куни билан табриклайман. Бахт ҳамда чинакам эркин демократик давлат қуриш йўлида катта ютуқлар ёр бўлсин, дейман. Ўз ватаним хусусида гап кетганида эса унинг йигирма биринчи асрда юксак тараққий этган давлатга айланишини орзу қиламан. Яна истайманки, мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик кун сайин мустаҳкамланаверсин.

Лайло АЗИЗОВА,
«Жаҳон» ахборот агентлиги.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

Бухорода «Ядровий физиканинг замонавий муаммолари» мавзуида халқаро илмий конференция бошланди. Анжуманда АҚШ, Россия, Франция, Италия, Швейцария, Хитой, Миср каби йигирмага яқин мамлакатдан 190 нафардан зиёд олим иштирок этмоқда.

Ўзбекистон Фанлар Академияси Ядро физикаси институти ва Бухоро Давлат университети ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур анжуман беш кун давом этади.

(ЎзА)

Маҳаллангиз - отанг, онанг

Ватан, энг аввали ҳар бир инсоннинг туғилиб ўсган ери, махалласидан бошланади. Энг яхши фазилатларни, урф-одатларни ҳам худди мана шу кадрдон гўшадан олади.

«Чиғатой Оқтепа» тарихи маҳалла ҳар бир фуқаросининг фахрига айланган.

ОҚИБАТЛИ КИШИЛАР

У шимолий ўлкаларга олиб борадиган Ипак йўлининг биринчи катта бекати ҳисобланган. Бу ерда чойхона, карвонсарой, баққоллик дўконлари ҳамда масжид бўлган. Туркистон ўлкасининг машҳур савдогарлари ва алломалар узоқ сафар олдидан бу гузар манзилгоҳга қўниб ўтганлар. Соҳибқирон А.Темур бобомизнинг ҳам табаррук нигоҳлари тушган бу ерга.

Шаҳар аҳолисини душман ҳужумидан огоҳ этиш мақсадида хизмат қилган Оқтепалардан турли рамзий белгилар билан: масалан, кечаси олов ёқиб, кундузи, ноғора, карнай чалиб хабардор этганлар. Тинчлик вақтларида эса рўза ойлар ва ҳайитда ноғора чалинган, Наврўз ва Меҳржон сайилларига даъват этилган. Шўролар даврида тарихий жойларга эътибор сусайди. Истиқлол туфайли барча қадриятларимизнинг калити яна ўз қўлимизга тегди. Шундан кейин маҳалламиз Оқтепани тарихий ёдгорлик сифатида сақлаб қолишга, обод этишга бел боғлади.

Халқимизда: «Иш билганга минг тангга» деган мақол бежиз айтилмаган. Маҳаллада ишни кўзини биладиган, эртанги кун ташвиши билан яшаётган тадбиркорлар кўп. Уларнинг бевосита ёрдамлари билан ободонлаштириш ишлари йўлга қўйилди. Маҳалла гузари қайтадан қад ростлади. Бу ишларни амалга оширишда маҳалла аҳли бир тану бир жон бўлиб, фаолият кўрсатишди.

Ишлашга талаби бўлган ёшларни ҳисобга олиб, давлатдан 11 гектар ер ижарага олиниб, унда 40 киши ўз оиласи билан ишлаб фойдаланмоқда. Ердан фойдаланиш тартиби шундан иборатки, ишловчи ернинг пулини ҳосил етиштиришдан олдин 30 фоизини, қолган 70 фоизини эса ҳосилни йиғиб олгандан сўнг тўлайди. Бу аҳолига ҳар томонлама қулайлик туғдираяпти.

Ёшларни бўш вақтларини мазмунли ўтишини таъминлаш мақсадида спортга алоҳида эътибор қаратилган. Маҳалла футбол жамоаси туман бўйича ўтказилган «Камолот» турнирида 2 ўринни олди. Келгуси режаларимиздан яна бири теннис корти қуриб, фойдаланишга топшириш.

Ҳудудда ижтимоий муҳофазага муҳтож оилаларга маҳалла фондидан ташқари, доимий равишда ёрдам кўрсатиб турилади. 19 нафар уруш фахрийлари ва ногиронларга шифохона ҳамда маиший хизмат муассасалари томонидан бепул хизмат кўрсатилмоқда. Яқинда эса Меҳр-мурувват маркази иш бошлади. Унинг бош мақсади - ёлғиз қолган қариялар ва ногиронларни аҳволидан хабар олиб туриш, уларга намунали хизмат кўрсатишдан иборат.

Хусусий тадбиркорлар сони 905 тани ташкил этади. Хусусий ва давлат корхоналар сони 69 та. Улар маҳалла аҳолиси турмуш тарзини яхшиланишида баракали хизмат қиляпти.

Маҳалла ҳудудида жойлашган фирмалар, корхоналар, ердан фойдаланаётган деҳқонлар, турли хил мақсадларда фойдаланадиган буюмларни прокатга берувчилар, сартарошхона ва шу кабилардан маҳалла фондига тушган маблағ 7 ой ичида 930400 сўмни ташкил қилди. Турли хил тадбиркорлик ишларини жадаллаштиришга эришгани учун маҳалла қўмитаси Тошкент шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг фахрий дипломи билан тақдирланди.

7 август куни шаҳримизнинг Мирзо Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғида маҳалла куни кенг нишонланди. Унда маҳалланинг бугунги ҳаёти акс этган стендлар кўрик танлови ўтказилиб, «Чиғатой Оқтепа»си маҳалласи унинг ғолиби деб топилди. Собир Раҳимов туманидаги 57 маҳалла орасида «Энг намунали маҳалла» номига эга бўлиб, Тошкент шаҳар ҳокимининг ёрлиғи ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

Менимча, ҳозирги замон маҳалла оқсоқоллар кенгаши раиси иқтисодчи, юрист ва айни пайтда тадбиркор бўлиш керак. Ҳар қандай соҳанинг мутахассиси билан рўпара келганда мулоқотда бўла олиши лозим.

Маҳалла кўчаларини кезган кишини замонавий кўп тармоқли «Карима» шифохонаси, чойхона, автосервис ва яна бир қанча ўзгаришларга кўзи тушиб, элимизнинг кўтаринки кайфиятда иш юритаётган кишилар кўплигидан фахр туйғусини туйиши шубҳасиз.

Хайрулла МЎМИНОВ,
Собир Раҳимов туманидаги «Чиғатой Оқтепа» маҳалласи оқсоқоллар кенгаши раиси.

Касаба уюшмаларида ҳисобот-сайлов конференциялари

МУҚОБИЛЛИК АСОСИДА

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси Жиззах вилоят қўмитаси раиси Н.Мамадалиева ҳисобот-сайлов конференциясида таъкидлаганидек, ҳисобот даврида белгиланган тадбирий дастурлар асосида фаолият юритилди. Унинг асосий қисми меҳнат кишисининг ижтимоий-иқтисодий шароитини яхшилашга қаратилган бўлиб, бу борадаги 25 та масала қўмита раёсати йиғилишида кўриб чиқилди. Жамоа шартномалари ва битимларни қабул қилиш, бу борадаги ярим йиллик ҳисоботларнинг раёсат йиғилишида муҳокама этилиши бозор муносабатларига ўтиш жараёнида янгича мазмун кашф этди. Ижтимоий-маиший муносабатлар жамоа шартномалари ва битимларида асосли қилиб берилиб, унинг ижроси таъминланаётгани учун меҳнат кишиси улардан баҳраманд бўлмоқда. Булар меҳнат таътилига қўшимча кунлар, алоқа хизматидаги қатор имтиёзлар, ходимнинг пенсияга чиқишида бир йўла моддий мукофот, ёш келин-куёвларга моддий ёрдамда акс этади. «Жиззах почтаси», «Жиззах Телеком», «Алоқа инвест» ишлаб чиқариш корхоналарида молиявий имкониятлардан келиб чиққан ҳолда ойлик маошларнинг ошириб борилишига эришилмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида ходимларнинг ўртача ойлик маоши «Жиззах почтаси»да 5472 сўмни, «Жиззах телеком»да 8004 сўмни, «Алоқа инвест»да 8573 сўмни ташкил этди.

Ўтган ҳисобот даврида меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги борасида кўпгина ишлар амалга оширилди. Ана шу даврда тармоқда ишлаб чиқариш жароҳатлари кузатилмаганлигининг ўзиёқ фикримизни тасдиқлаб турибди.

Касаба уюшмалари аъзоларининг саломатлигини мустаҳкамлаш - доимий диққат-эътиборда бўлди. «Алоқачи» сиҳатгоҳида 734 бола соғломлаштирилди.

Алоқа ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси қуйи бўғинидаги тармоқлар шуниси билан фарқланадики, унга почта, телефон, телеграф, радио, телевидение, юзлик алоқа ва бошқалар киради. Уларнинг барчаси ўзига хослиги билан бир-биридан жиддий фарқланади. Тармоқ бошланғич касаба уюшмалари фаолиятидаги мураккабликлари ҳам мана шундан. Шунинг учун айрим меҳнат жамоалари жамоа шартномаларида кўрсатилган бўлсада, маъмурият эътиборсизлиги туфайли махсус кийимбош, жиҳоз ва ускуналар билан таъминлашга эътибор кам қаратилди. «Алоқа Уйи»нинг санитария аҳволи ёмон аҳволда, юқори қаватларда сув таъминоти бўлмаяпти. Бинонинг қишда иситилмаслиги, ёзда совутилмаслиги оқибатида қимматбаҳо ускуналарнинг тезда ишдан чиқиб қолиш ҳоллари кузатилмоқда.

Ариза ва шикоятларга эътибор бирмунча яхшиланди. Ҳисобот даврида вилоят қўмитасига 289 та ёзма, 1671 та оғзаки мурожаат бўлди. Уларнинг барчаси кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилди.

Тармоқда жисмоний тарбия ва спорт ишларига эътибор жонланган бўлсада, уни ҳали етарли деб бўлмайди. Бунинг учун жойларда спорт йўриқчилари штатларини жорий этиш зарурати туғилмоқда.

Бугунги кунда вилоят тармоқ касаба уюшма қўмитаси ўз сафига 1410 нафар касаба уюшма аъзосини бирлаштирган. Улар 31 та бошланғич касаба уюшма қўмиталари сафида фаолият кўрсатмоқда. Касаба уюшмаси вилоят қўмитаси кадрларни ўқитиш, уларни жой-жойига қўйиш масаласини доимий диққат-эътиборда тутмоқда. Бошланғич ташкилотларда ўтган ҳисобот-сайловларда 80 фоиз касабақўм раислари муқобиллик асосида сайландилар.

А. АЗИМОВ,
«Ишонч» мухбири.

Касаба уюшмалари шифо масканларида

СИТОРАИ МОҲИ ХОССА

Зарафшон дарёсининг чўл воҳасидаги «Ситораи Моҳи Хосса» санаторийси жойлашган ҳудуд ҳақида ажабтовур гаплар юради. Эмишки, Бухоро амирларидан бири ўзига қароргоҳ қурдириш учун воҳанинг энг сўлим, баҳаво манзилидан жой излаш мақсадида тўрт бош янги туғилган қўзини бир хил шароитда ва бир хил озуқа билан боқишга фармойиш беради.

Улар етилгач сўйилиб, гўштлари турли жойларга илинади. Пировардида гўшт энг яхши сақланган жой санаторийнинг ўрни бўлиб чиқади. Шундай қилиб, амир қароргоҳи шу ерда қад ростлайди...

Ҳозиргача ушбу бино ўз замонасининг ноёб меъморий обидаси сифатида хорижлик минглаб сайёҳларнинг эътиборини ўзига ром этиб келмоқда. Унинг шундай ёнгинасида эса халқимизнинг лўнда ибораси билан айтганда «Моҳи Хосса» сиҳатгоҳи савлат тўкиб турибди. Шакл берилган юзлаб олма, ўрик, гилос ва бошқа мевали дарахтлардан кўз яйраб, дил қувнайди. Баланд сўриларга тирмашган ток япроқлари даволанувчиларга соя бериб, меваси билан роҳат бағишлайди. Ҳудуд ниҳоятда озода-саришта бўлгани учун ерга гугурт чўпи ташлашга ҳам истиҳола қиласан, киши.

Ёзнинг жазирама куни боғда сайр қилиш ҳузур бағишласа керак — бир гуруҳ дам олувчиларни ишком тагидаги ўриндиқларда гурунг чоғи учратдик. Салом-аликдан сўнг уларнинг санаторий ҳақидаги фикрлари билан қизиқаётганимизни айтдик.

— Мен ўн йилдан бери фақат шу ерга йўлланма олиб, даволанаман,-дейди Пешку туман йўл қурилиши идораси масъул ходими Мухтор Раҳмонов,- бир вақтлар машҳур Кисловодск ва Ялтада ҳам бўлганман. Лекин ўзимизнинг «Моҳи хосса»ни уларга тенглаштиролмайман. Чунки бу ернинг улардан асосий фарқи муолажа хоналари бинонинг ичида жойлашганлигидир. Баъзан муолажадан сўнг эса мириқиб терлайсан, шунда тўппа-тўғри ўз хонангга кириб ҳордиқ чиқарасан. Бундай хона ташқарида бўлса борми, дардинг яна қайталаниши турган гап.

— Мени жигар ва ўт пуфаги хасталиги безовта қилади,-суҳбатга қўшилади Ромитан тумани «Нурафшон» жамоа хўжалиги ҳудудида яшовчи меҳнат фахрийси Ашур Акрамов,-бу ердаги маъданли сув дардимга малҳам бўлмоқда. Фитобарда эса ҳар икки дардга шифо бўладиган ўтлардан тайёрланган шарбатлар берилади. Кўпчиликка маъқул келаётган яна бир жиҳат бу - йўлланма нархининг бошқа сиҳатгоҳларникига нисбатан 10-15 минг сўм арзонлигидир.

Дарвоқе, фитобар ҳам 6 қаватли муҳташам бино ичида - шундоққина ошхона ёнида жойлашган. Айниқса, даволанувчиларнинг овқатланиши олдидан доришунос Майсара Аминованинг қўли-қўлига тегмайди. Касаллик турига қараб махсус шифоли гиёҳлар аралашмасидан тайёрланадиган шарбатлар буйрак, ошқозон-ичак, нафас йўллари, қандли диабет, ўт пуфаги, жигар ва бошқа хасталикларга малҳам бўлаётганини гапириб беришди.

Бундан ташқари, шифокорлар тавсиясига кўра ўзига эм бўлишини билган беморлар олмазор этагида жойлашган махсус бинога ўрнатилган жўмраклардан минерал сув ичишлари мумкин. Мутахассислар ва бош ҳаким Абдулла Ҳакимовнинг таъкидлашича, таркибида термаль (45 С) сульфат хлориди бўлган ушбу сув май ойидан бошлаб то кузгача буйрак яллиғланиши, йилнинг қолган вақтларида эса таянч-ҳаракат ва овқат ҳазм қилиш аъзолари хасталанган беморларни самарали даволашга ёрдам беради.

— Шифобахш сувимиз Пятигорск минерал суви билан тенг кувватга эга,-дейди санаторий бош шифокори,- ревматизмга чалинган кишилар ваннада маълум муддат муолажа олгач, ўзларини анча енгил ҳис қилмоқдалар. Улар орасида ҳатто ҳассасини ташлаб кетганлар ҳам бор. Шифо масканида муолажа асосан уч йўналишда ва икки қиш ҳамда иқлимий мавсумда олиб борилади. Бу деганимизнинг мазмуни шундан иборат, яъни қишки мавсумда тегишли касалликлар асосан шифобахш сув, бошқа пайтларда эса айниқса, буйрак бужмайиши жараёнлари тенги йўқ шифоли ҳаво билан даволанади. Даволаш бўлимларида эса 37 хил муолажа амалга оширилмоқда. Қўл билан ва механик уқалаш, парафин қўйиш, физио ва психотерапия ва бошқалар шулар жумласидандир.

Шунда ҳозиргина сиҳатгоҳ боғида ўрнатилган юпқа темир қопламали ўриндиқлар ёдга тушади. Суҳбатдошларимиздан бунинг сабабини сўраганимизда ундан қуйидаги жавобни эшитдик:

— Унинг хосияти - қуёшли кунларда бу ўриндиқда ўтирган беморнинг гинекологик касалликлардан фориғ бўлишига ёрдам беради. Шу ўринда ота-боболаримиздан қолган удум - эски пахса деворлари кесаги ёки гуваларни қиздириб фойдаланганликларини эслаш кифоя.

Сиҳатгоҳда даволанувчилар учун яратиб берилган маданий-маиший шароитлар билан танишамиз. Барча қаватлар фойе ва йўлакларига чиройли гилам-палос тўшалган. Яқинда таъмирдан чиқарилган хоналар деворларидаги шарқона безаклардан кўз узолмай қоласиз. Бир ва икки ўринли 42 та люкс хоналарида душхоналар алоҳида, ҳордиқ чиқарадиган жойда телевизор, радио, замонавий ўриндиқлар, улар дид билан безатилгани туфайли кирсанг чиққинг келмайди.

Бош шифокорнинг хўжалик ишлари бўйича муовини Ҳикмат Сафоевнинг айтишича, ҳозирча 150 ўринли санаторийнинг эртанги куни янада ойдин. Узоғи билан келгуси йилда тўла қайта таъмирдан чиқариладиган 250 ўринли барча қулайликларга, энг замонавий тиббий асбоб-жиҳозларга эга корпус даволанувчилар ихтиёрида бўлади. Унга сарфланаётган маблағнинг 4 миллион сўмдан кўпроғи сиҳатгоҳ ҳисобига тўғри келмоқда. Ўн йилдан буён тўла хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётган саломатлик маскани ҳисоб рақамида бугунги кунда бир неча миллион сўм пули бор. Бу - республикамизда фаолият кўрсатаётган бошқа оромгоҳларга нисбатан анчайин яхши кўрсатгичдир.

Бош шифокорнинг таъкидлашича, бугунги кўрсатгич охирги чегара эмас. Янги корпус ишга тушгач, ет эллик фуқароларнинг ҳам даволанишига имкон яратилади. Демак, валюта тушумига йўл очилади. Юртимиз тарихини еган чумчуқ Маккатиллодан қайтиб келади, деганларидек, илгарилари «Моҳи Хосса»да даволанганлар ва уннинг довруғини эшитганлардан йилига йўлланма ажратилиши сўралган 300-350 тадан мактуб олинмоқда.

— Лекин шунга қарамай, биринчи навбатда республикамиз фуқаролари учун йўлланмалар тарқатилади,-дейди у,-мавсумга қараб бўш туриб қолган жойлардангина улар талабини қондиришга ҳаракат қиламиз.

Кутубхона - зиё маскани ишидан қониқиш ҳосил қилинаётганини ҳам эшитдик. Чунончи, алоҳида мутолаа хонасида китобдаги қаҳрамонлар билан сирлашаётган Қўшкўпир туманилик М.Матрасулов уни қизиқтирган барча бадиий асарлар бу ерда мавжудлиги, бундан ташқари, яқинда яна кўплаб янги китоблар келтирилганлиги ва кутубхоначининг беминнат маслаҳат, тавсияларидан мамнун эканлигини гапириб берди.

Ҳақиқатдан ҳам бир неча кун аввал салкам 40 минг сўмлик янги китоблар олиб келинган экан. Бу ўтган йилга таққослаганда бир мунча юқори кўрсатгичдир. Вақтли матбуот нашрларига сарфланган маблағ 156 минг сўм(шахсий), маъмурият ҳисобидан эса 85 минг сўмликни ташкил этди. Ўқув залига дид билан териб қўйилган «Халқ сўзи», «Ўзбекистон овози», «Ишонч» каби газета тахламлари кўлма-қўл бўлаётгани бу ерда кутубхоначилик иши даражаси ҳақида қўйилганидан далолат беради.

Буларга яна шуни қўшимча қилиш жоиз: яъни «Оила йили», «Аёллар йили»га, буюк алломалар Имом ал-Бухорий, Аҳмад ал-Фарғоний таваллудларига бағишланган кўргазма, бурчаклар китобхонлар тасаввурини янада кенгайтиришга хизмат қилаётган бўлса ажаб эмас.

Даволанувчиларга нафақат малакали тиббий ёрдам кўрсатилади, балки улардан бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари борасида сиҳатгоҳ касаба уюшмаси қўмитаси муайян тадбирларни амалга оширмоқда.

- Даволанувчилар икки-уч соат вақтларини турли муолажа олишга сарфлашади,-дейди касаба уюшма раиси, тажрибали шифокор Неъмат Юсупов,- хўш, кейинчи, улар нима билан шуғулланишади, қаерга боришади? Биз кутубхоначи билан ҳамкорликда ана шу саволларга жавоб топдик. Шундан кейин клубимиздан одам аримайдиган бўлиб қолди. Оммабоп кинофильмлар кўрсатилишидан ташқари эндиликда республикага таниқли санъаткорлар, ёзувчи-шоирлар, уруш ва меҳнат фахрийлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва бошқа мутахассислар билан учрашувлар ҳамда диққатекалар ўйга қўйилганлиги. Мақсад клубни нафақат кўнгилочар, балки тарбиявий, фойдали тажрибалар алмашинадиган, ўзаро фикрлашадиган, турли касалликларнинг олдини олиш бўйича дастлабки кўникма ҳосил қиладиган масканга айлантиришдан иборат.

Айниқса, меҳнат билан боғлиқ ижтимоий-иқтисодий муносабатларни тартибга солишнинг асосий негизи ҳисобланган жамоа шартномаларининг бир меъёрда амал қилаётганлигининг аҳамияти каттадир. У биринчи навбатда санаторийнинг самарали ишлашини таъминлаётган бўлса, иккинчи томондан ходимлар, ишчи-хизматчилар турмуш даражасини оширишга, тиббий ва маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш, эркин меҳнат қилиш учун соғлом ва хавфсиз шароитнинг яратиб берилишига йўл очмоқда. Муҳими - касабақўмнинг сиҳатгоҳ жамоа аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаб олдиган таклиф ҳамда мажбуриятларнинг жамоат шартномасига киритишга эриша олганидир. Шу муносабат билан мутахассис-ходимларнинг касб маҳоратини оширишни кўзлаган «Энг яхши ҳамшира», «Энг яхши иш жойи», «Энг яхши тиббий тарғиботчи» каби кўрик-танловлар ташкил этилди. Шартномада «Аёллар йили»да амалга оширилладиган қатор тадбирлар ҳам ўз аксини топган. Жумладан, ҳар икки томон ўтказадиган 228 минг сўмлик маблағ ҳисобига олти нафар аёл ушбу ернинг ўзида бепул даволанади. Бундан ташқари, ходимлар душдан, ҳасталик пайтларида бепул муолажалардан фойдаланиш ҳуқуқига эгадирлар.

Шифокорлардан Неъмат Юсупов ва Ҳайиттул Курбоноваларнинг айтишларича, ходимлар ой сайин белгиланган муддатда маошларини олиб туришибди. Йилнинг ҳар чорагида тўлиқ маош баробари миқдорида мукофот пули берилаётир. Айниқса ходимлар, ишчи-хизматчиларнинг тўй-маъракаларида ушбу жамоа аъзоларининг аҳил-бирдамлиги тўла намоён бўлишини кузатиш мумкин. Бундай пайтда маъмурият ҳам касабақўм ҳам тантана ёки маросим ўтказаётган кишига ҳар томонлама ёрдам беришга ҳаракат қилиши одат тусига кирган. Улар қайси миллат ва элатга мансублигидан қатъи назар, барчаси меҳр-оқибат куршовига олинади. Фаоллардан Людмила Яхерова, Абдурасул Ҳайитов, Ҳайитгул Курбонова сингари шифокорлар. Рухсат Адизова, Ойбарчин Бердиева, Ойсултон Аҳмедова, Марям Халилова каби ҳамширалар ҳам меҳнат жабҳасида ва ҳам жамоатчилик ишларида кўпчилик эътирофини олмоқдалар. Шунингдек, улар касабақўм Бухорои-шарифдек азим шаҳар муқаддас қадамжоларига даволанувчилар сайр-саёҳатини уюштиришда яқиндан кўмак бермоқдалар.

- Ислоҳотлар даврида самарадорликка эришиш раҳбар салоҳиятига, ишбилармонлиги, масъулияти, одамларни ўз ортидан эргаштира олиш қобилиятига кўп жиҳатдан боғлиқдир,- дейди вилоят касаба уюшмалари кенгаши раиси муовини Шаҳодат Ихтиёрова.- «Ситораи Моҳи Хосса»нинг раҳбари ана шундайлар сирасидан. Ишончим комилки, ҳадемай ушбу сиҳатгоҳ ўз малакатимиздаги энг намунали жаннатмакон масканга айланади.

Абдунаби МАННОПОВ, Усмон НАВРЎЗ, «Ишонч»нинг махсус мухбирлари.

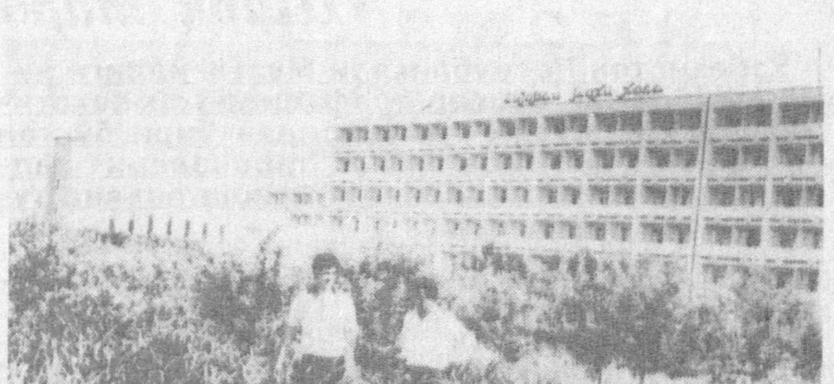

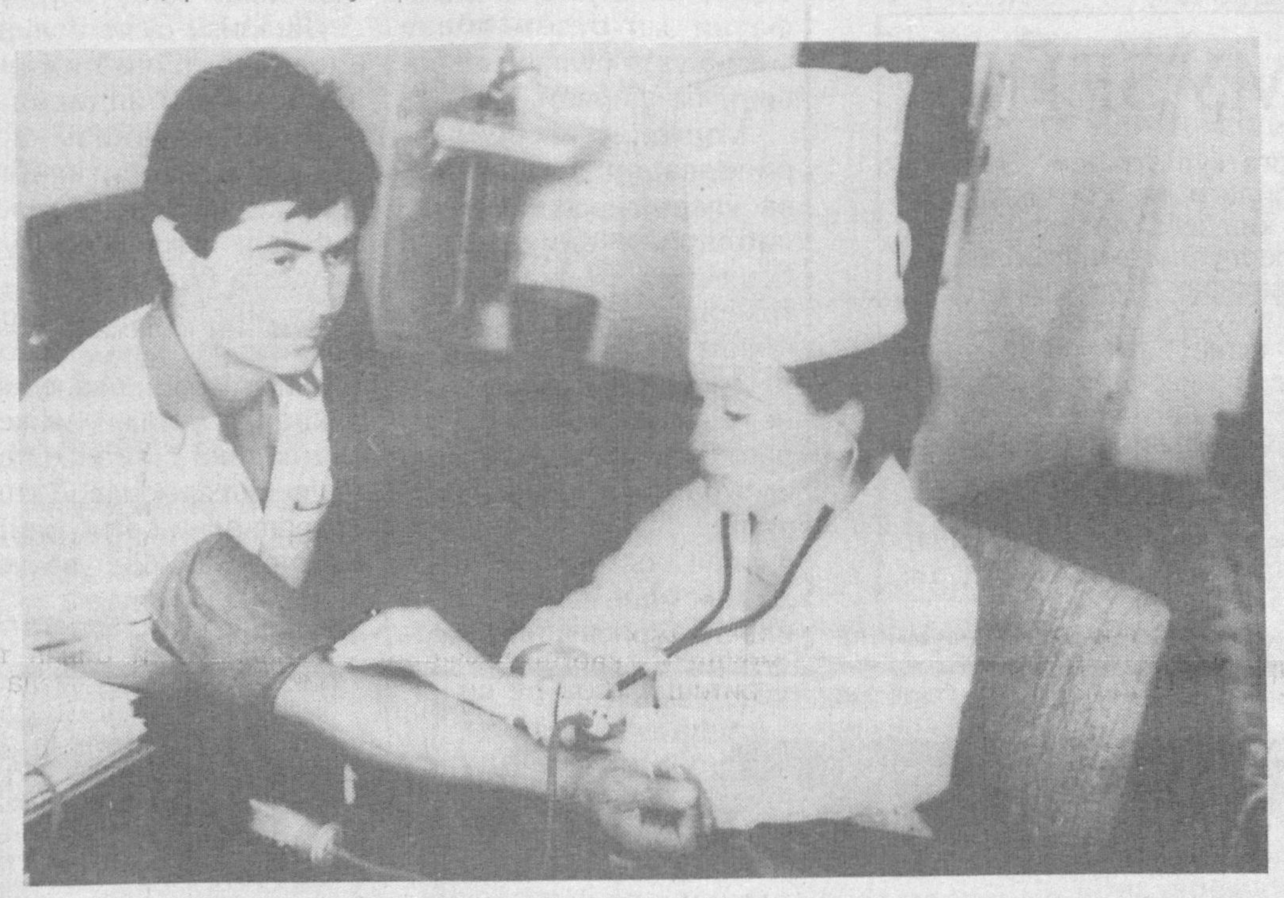

Гулистон байрам арафасида

Кейинги йилларда Сирдарё вилояти маркази - Гулистоннинг қиёфаси тубдан ўзгарди. Шаҳарда жаҳон андозаларига мос кўркам бинолар, маданий-маиший иншоотлар қад кўтарди, кенг ва равон йўллар қурилди. Янги ҳиёбон ва гулзорлар барпо этилди.

Айни вақтда Гулистондаги марказий стадион улкан спорт-соғломлаштириш мажмуига айлантирилмоқда. Бу ерда ҳозирдаёқ Сирдарё ГРЭСи қурилиш бошқармаси бунёдкорлари томонидан юз миллион сўмлик таъмирлаш ишлари бажарилди.

«Мактаб бозорлари»га марҳамат!

Навбаҳор туманидаги «Қалқонота» матлубот хиссадорлик жамияти янги ўқув йили олдидан «Мактаб бозорлари»ни ташкил этди. Уларда 2 миллион сўмликдан ортиқ ўқувчилар формалари, ўқув қуроллари ва дарсликлар сотувга чиқарилди. Қалқонота қўрғонида жойлашган «Марҳамат» универмагида очилган «Мактаб бозори» харидорлар билан айниқса гавжум бўлмоқда.

- Ҳар бир ўқувчини янги форма ва китоб-дафтарлар билан тўлиқ таъминлашга ҳаракат қиляпмиз, -дейди ҳиссадорлар жамияти раиси Манзура Каримова. - Энг муҳими, кийим-кечакларимиз бозордагига қараганда анча арзон.

(ЎзА)

СОЛИҚ ВА БОЖ ТЎЛОВЛАРИ

У Бобур замонида ҳам адолат тарозусининг икки палласи бўлган эди

Давлат арбоби ва қомусий олим Заҳириддин Муҳаммад Бобур (1483-1530) ва унинг авлодлари томонидан ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий масалаларда катта ишлар амалга оширилганлиги бизга тарихий битиклардан маълум. Хусусан, «Бобурнома» асарида, «Мубайийн» каби тўпламларда иқтисодиётга оид маълумотларга, шу жумладан солиқ сиёсатига катта ўрин берилган. «Закот тўғрисидаги китоб»да эса ўша даврдаги солиқ, унинг турлари тўғрисида кимматли фикрлар билдирилади. Бу асарларни мутолаа қилар эканмиз, улардан мамлакатимизнинг бугунги ҳаётида рўй бераётган иқтисодий ислоҳотларга, ўзгаришларни таҳлил қилиш, хулосалар чиқариш ва амалиётда фойдаланиш учун янги фикрлар, маслаҳатлар топамиз. Айниқса, иқтисодиётга оид, унинг умумий асослари бўлмиш ишлаб чиқариш, шунингдек, савдо ва тижоратга оид, солиқ ва бож тўловлари билан боғлиқ бўлган қарашлари бизни тўлқинлантиради.

Эътироф этиш керакки, гарчи бизнинг ҳаётимизда Бобурнинг давлатни бошқариш, ишлаб чиқариш ва савдони ташкил этиш масалаларига доир аҳамиятли асари бўлмаса-да, унинг ўз ҳукмронлиги даврида юргизган иқтисодий сиёсатга оид бирламчи манбалар бўлмаса ҳам, илмий билиш ва идрок этиш кучига суянган ҳолда шундай хулосага келамизки, у буюк мутафаккир, қомусий олим сифатида иқтисодий қонунларнинг моҳиятини, иқтисодиётнинг жамият ва давлат ҳаётидаги белгиловчи аҳамиятини чуқур тушунган. Шунинг учун ҳам, у долзарб ва адолатли фармонлар ва ҳукмлар чиқарган, илмий жиҳатдан асосланган иқтисодий сиёсат юргизган. Бунинг оқибати ўлароқ у ҳукмронлик қилган даврда давлатда осойишталик, миллий тотувлик, сиёсий-ижтимоий тараққиёт қарор топган. Шу боис ҳам Бобур асос солган салтанат бир неча аср давомида яшади ва тарихда ўчмас из қолдирди.

Бутун Ислом мамлакатларидагидек, Мовароуннаҳр ва Хуросонда ҳам «закот» маълум миқдорда ва муайян шарт-шароитларда олинадиган солиқ маъносида қўлланилади ҳамда нақд пул ва савдо йиғими шаклида тўланади. Солиқни ҳисоблаш учун солиқ олиш объектининг «нисоби», яъни мол-мулкнинг солиғи қуйидагича олинган: агар суғориш даврида чиғир қурсанг, оглан ҳосилнинг ўн бирининг ярмини (5 фоиз) солиқ учун тўлашинг керак.

Умуман олганда, бу даврда солиқ ва божга йиғимлар тамомила исломий шариатга тўла риоя қилинган ҳолда олинган. Нисобга етган миқдордаги мол-мулкдан Қуръони карим қатъий белгилаб қўйилган қисми ихтиёрий равишда мискинларга берилган, масалан, боқиладиган моллар, яъни эчки, туя, сигир, отлардан, ҳусусан қуйидагича солиқ қуйидагича олинган: 40 қуйдан битта (2,5 фоиз), 120 тасидан иккита, 201 дан бошлаб учта, 400 дан ортиқ бўлса ҳар 100 қуйдан биттаси закот қилиб берилган.

закот беришга лаёқатли бўлиш учун белгиланган миқдорни аниқланади. «Агар ердан икки ҳосил олсанг, хирожни ҳам икки марта тўла» деб ёзади, Бобур.

Хирож, яъни ер солиғи икки тоифага бўлинган: муқассам ва муваззар. Биринчиси олинган ҳосилнинг миқдорига боғлиқ бўлиб, учдан бирдан ярмигача, тенг бўлган, иккинчиси эса солиқ солинадиган ернинг майдонига боғлиқ равишда олинган.

Сув суғориш масалалари ҳам Шарқда ўта муҳим иш. Чунки об-ҳаво ниҳоятда қуруқ ва иссиқ, ер-тупроқ шароити сунъий суғоришни талаб этган. Суғориладиган ерлар, табиийки, лалмикор ерлардан кўп ҳосил берган. Шу сабабли сув солиғи ҳам бўлган. Сув

Шунингдек, «Бобурнома»да бир юрт товарининг бошқа юртларга олиб борилиши, алмашуви, аҳоли эҳтиёжларининг қондирилиши ва уларнинг иқтисодиёт равнақидаги аҳамияти мароқ билан ҳикоя қилинади. Бобур савдо-сотикнинг ҳалқлар ўртасидаги бебаҳо аҳамиятини жуда чуқур тушунар эди. Шунинг учун ҳам у савдо карвонларини йўлларда талаш, босқинчилик қилиш, мол-мулкига зиён етказиш каби салбий иллатларга аёвсиз муносабатда бўлган.

Ўша даврда Бобур савдогарлардан олинадиган савдо йиғимининг ҳам адолатли ва холисона ташкил қилинишига катта аҳамият берган. Мусулмон савдогарларининг савдо айланмасидан ҳар қирқинининг 20 мисқол олтиндан 1 мисқоли шаклида олинган. Ва мусулмон савдогарлардан олинадиган йиғим эса уларнинг қайси юртлардан келганлигига боғлиқ бўлган. Агар улар Ислом мамлакатларидан бўлсалар, барча даромадларининг йигирмадан бир қисми миқдорида солиқ олинган. Мусулмон бўлмаган мамлакатлардан келган савдогарлардан олинадиган солиқ миқдори шу мамлакатларда мусулмон савдогарларидан олинадиган солиқ миқдорига тенглаштирилган.

Бобур ишлаб чиққан солиқ сиёсати узоқ йиллар давомида қўлланиб келинди. Бу эса Бобур иқтисодий қарашининг жуда чуқур илмий асосга суянганлиги, узоқни кўзлаган салоҳияти ва заковатига эга эканлигидан далолат беради. Бундай илмий салоҳият унинг ворисларининг, ҳамюртлари бўлган - бизларда унга нисбатан яна чуқур ҳурмат ва фахр ҳиссини уйғотади. Улуғ бобокалонимиз, Ватандошимиз қолдирган иқтисодий ғоялар ва иқтисодий тафаккур мероси, у ўтказган иқтисодий сиёсат тизими мустақиллигимизни мустаҳкамлашда, бугунги кураşимизда қудратли маънавий таянч бўлишга хизмат қилмоқда. Мирзо Бобур иқтисодий дунёқарашини ўрганиш, унинг иқтисодиётга оид қарашларини тадқиқ этиш ҳамда имкон даражасида бугунги ҳаётимизга тадбиқ қилиш фойдадан холи эмас..

А.РАЗЗОҚОВ, профессор, **Ҳ. ТЎРАХОНОВА,** изланувчи-тадқиқотчи.

OLAMDA NIMA GAP

ТБИЛИСИ. Озарбойжон ташқи ишлар вазири Тавфиқ Зулфиқоров икки кунлик расмий ташриф билан Грузияга келди. Ташриф давомида у Грузия президенти Эдуард Шеварднадзе қабулида бўлади. Шунингдек, давлат вазири Важа Лордкипанидзе, парламент раисиЗураб Жвания ҳамда ташқи ишлар вазири Ираклий Менагаришвили билан учрашади. Музокараларда икки томонлама ва минтақавий ҳамкорлик ҳамда бошқа долзарб масалалар муҳокама қилинади.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. *АҚШ Федерал Қидирув Бюроси томонидан қидирилаётган энг хавфли жиноятчилар рўйхатига кирувчи Усама ибн Лодин Доғистонда уруш олиб бораётган жангарилар махфий тарзда ёрдам бермоқда, унинг бу ўлкага ўтиб олиш эҳтимоли ҳам йўқ эмас. Бу ҳақда «Нью-Йорк пост» газетасига АҚШнинг террорчиликка қарши кураш ташкилотчилари вакиллари маълум қилган. Улар бин Лодиннинг Доғистондаги жангариларга ёрдам сифатида пул ва юзлаб ўз сафдошларини юборгани ҳақида разведка маълумотларига эга эканини айтган.*

* * *

ҚОҲИРА. 22 август куни Миср пойтахтида Фаластин миллий маъмурияти раҳбари Ёсир Арафот билан Фаластин озодлиги радикал демократик фронти раҳбари Найеф Хаватма ўртасида биринчи боскич музокаралар бўлиб ўтди. Бу икки раҳбар Исроил билан тинчлик музокаралари олиб боришда ёндашувларни ўзаро яқинлаштириш режасини ишлаб чиқишга ҳаракат қилмоқда. Хаватманинг таъкидлашича, Исроил билан музокараларда фаластинликлар Осло келишувидан эмас, балки БМТ резолюцияси ҳамда «ер эвазига тинчлик» тамойилига асосланиши керак. Шунингдек, у яна Ёсир Арафот билан музокаралар муваффақиятли бўлса, барча фаластинлик кучлар ва мустақил раҳбарлар ўртасида иттифоқ тузишга йўл очилиши мумкинлигини айтди.

Ёсир Арафот ва Найеф Хаватма ўртасида музокаралар 23 август куни давом эттирилади.

* * *

ТАЛЛИН. *Эстония президенти Леннарт Мери таклифига биноан Польша президенти Александр Квасневски ушбу мамлакатга ташриф буюрди. Ташриф дастурига кўра, икки давлат президентларининг юзма-юз учрашуви ҳамда икки давлат делегацияларининг ҳамкорлик масалалари бўйича музокаралари ўтказилади. Шунингдек, А.Квасневски Эстония савдо-ишлаб чиқариш палатасида бўладиган бизнес-семинарда иштирок этади ҳамда Таллиннинг «Конкордия» халқаро университетида маъруза ўқийди.*

* * *

ПРЕТОРИЯ. Либерия қуролли кучлари мудофаа штаби бошлиғи генерал-лейтенант Принс Жонсон автоҳалокат натижасида оғир жароҳатланди. Маълум бўлишича, у кетаётган автомашина Либерия пойтахтидан 30 километр узоқликда бошқа машинага урилиб кетган. П.Жонсон самолётда Котд'Ивуардаги касалхонага олиб келинган. Машинада Жонсон оиласининг уч нафар аъзоси ҳам бўлиб, улар оламдан ўтган.

(ЎзА)

Хитой

«Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивали олдидан

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги нишонланадиган кунлар арафасида мамлакатимизнинг энг сўлим гўшаларидан бири бўлган Самарқанд шаҳрида «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалини ўтказиш анъана тусига кириб бормоқда.

ҚАНДАЙ ГЎЗАЛ БУ ОЛАМ

Бундан роппа-роса икки йил муқаддам тарихнинг ўзидек кўҳна ҳамда истиқлол нуридан навқирон Самарқанд самосини тўлдирган юлдузлар ҳайрат денгизига чўмган эдилар. Чунки, нафақат Амир Темурнинг муборак излари қолган Самарқанд аҳли, балки бутун Ўзбекистон халқини озарбайжонлик Симаранинг соҳир овози, ўзбек халқининг фахри бўлган Муножотнинг мунгли муножоти, яна ўттизга яқин давлатдан ташриф буюрган ўнлаб санъаткорларнинг бетакрор куй-қўшиқлари сарафроз этганди.

Йиллар эмас, асрлар давомида не-не ғаройиботларга гувоҳ бўлган кўҳна Регистон бағрида мусиқа садолари тинганидан кейин ҳам анча вақтга қадар анжуман иштирокчилари ва томошабинлар қалбида унинг акс садоси янграб турди. Фестивалдан руҳан қувват олган, маънан бойиган, шарқ мусиқаси сеҳридан мутаассир бўлган кишилар шуурида «Шарқ тароналари» биринчи халқаро мусиқа анжумани узоқ сақланиб қолди. Биринчи фестивал берган сururу илҳом, ўзгалар дилида эзгулик уруғини ундириш иштиёқида ёнган юракларни яна рўйи замин сайқали бўлган Самарқанд ўз бағрига чорламоқда.

Шу кунга қадар Франция, Германия, Хитой Халқ Республикаси, Монголия, Чехия Республикаси, Туркманистон каби ўнлаб хорижий давлатлардан юзлаб санъаткорлар «Шарқ тароналари» иккинчи халқаро мусиқа фестивалида қатнашиш истагини билдирган. Европа ва Америка давлатлари вакилларининг анжуманда қатнашиши шарқ мусиқа ва қўшиқчилик санъатига, маданиятига бўлган қизиқишнинг катталигидан далолатдир. Аммо, кўлами тобора кенгайиб, нуфузи кун сайин ортиб бораётган бу фестивалнинг аҳамияти фақатгина унда иштирок этувчи давлатлар ёки машҳур хонанда ва созандаларнинг сони билан белгиланмайди. Билъакс, шахсан муҳтарам Президентимиз ташаббуслари билан юзага келган «Шарқ тароналари» мусиқа фестивали катта сиёсий ва тарихий аҳамият касб этади. Чунки, ЮНЕСКО ва бошқа бир қатор жаҳон мусиқа ташкилотларининг байроғи остида ва бевосита уларнинг раҳнамолигида ўтадиган бундай мусиқа байрамлари бармоқ билан санарли.

Мазкур анжуманнинг яна бир муҳим жиҳати унинг маънавиятимизни бойитишга хизмат қилишидир. Зотан, бундай кенг қамровли ва кенг кўламли мусиқа фестивали Осиё минтақасида жойлашган биронбир мамлакатда ўтказилмайди. Ўтказилганларидан кўзланган асосий мақсад эса фақатгина тижоратдан иборатдир. Маънавий бойликни дунёдаги барча бойликлардан устун қўювчи халқимиз анъаналарига мос тарзда ўтказилаётган бу мусиқа байрамининг негизида эса фақат ва фақат маънавиятга хизмат қилиш ётади.

Ўзига хос ва ўзига мос маънавий жиҳатдан ривожланиш моделига эга бўлган мустақил Ўзбекистон шараф билан босиб ўтилган саккиз йиллик йўлда доимо бир-биридан ажралмас икки таянчга - аждодларимиздан мерос бўлиб қолган асрий ва миллий қадриятларимиз ҳамда умуминсоний аҳамиятга молик маънавий бойликларга асосланади.

Бизнинг бахтимиз шундаки, бошқа қадриятларимиз қатори мусиқамизнинг ҳам бир неча минг йилликларга бориб тақаладиган теран томирлари бор. Ана шу тиниқ чашмалардан сув ичган бугунги мусиқамизни ривожлантириш, уни янада бойитиш ва ёшларга ўргатиш ҳам мазкур кўламдор фестивалнинг аҳамиятини белгилайди. Шу ўринда яна бир нарсани таъкидлаш жоизки, биз бугун жаҳонга юз тутмоқдамиз. Жаҳон афкор оммаси тилида ўзбек халқига, унинг тилига хос ва мос бўлган сўзлар ўзбекча жаранглам оқда. Республикамизда ўтказилаётган миллий кураш турнирлари, спорт анжуманлари туфайли «кураш», «ёнбош», «ҳалол» каби ўзбекона сўзлар халқаро тушунча сифатида кириб бормоқда.

Президентимиз Тошкент Давлат университети қошида ташкил қилинган академик С.Сирожиддинов номидаги лицей ўқувчилари билан учрашганда ёшлар олдига шундай улуғ бир вазифани қўйдилар: «Биз жаҳонга Амир Темур элини танитдик, эндиги вазифа эса Амир Темур тилини танитишдан иборат бўлмоғи лозим». Шак-шубҳасиз, анъанага айланиб бораётган бу фестивал туфайли «тарона» сўзи ҳам дунё тилларининг барчасида ўзбекона янграйди.

Фестивал очилишига қолган кунлар дақиқалар билан алмашган сайин унга тайёргарлик кўраётган мезбонлар дилида ҳаяжон орта боради. Гарчанд, биринчи фестивал анча муваффақият билан ўтган бўлса-да, навбатдагисини янада серфайзроқ ўтказиш учун барча чора-тадбирлар кўриб қўйилган. Эсингизда бўлса, илк бора ўтказилаётган «Шарқ тароналари» фестивалида таниқли режиссёр Баҳодир Йўлдошевнинг Мустафо Бафоев мусиқаси асосида саҳналаштирилган «Буюк ипак йўли» спектакли намойиш қилинган эди. Шунингдек, фестивалда «Шарқ тароналари муштараклиги» мавзуида халқаро конференция ўтказилганди.

Иккинчи мусиқа анжуманининг очилиш ва ёпилиш маросими ҳам ўзига хос бўлади. Биринчисидан фарқли ўлароқ, бу фестивал «Қандай гўзал бу олам» мавзуси остида ўтади. Бу ҳам оламни гўзаллик асрайди, деган қадимий ақидаларимизга мосдир. Шунингдек, фестивал доирасида ўтказилган биринчи халқаро илмий-ижодий конференциянинг мантиқий давоми бўлган «Шарқ халқларининг мусиқа чолғулари» мавзусида илмий-ижодий конференция ўтказилиши режалаштирилган. Бундан ташқари, унда биринчи фестивалнинг лазер дискини тарқатиш, фестивал тўла акс эттирилган мультивидео дискини чиқариш, махсус альбом тайёрлаш ҳам кўзда тутилган.

Энг муқаддас ва мўътабар қадимий ёдгорликларимизни ўз қалбига жо этган кўҳна Регистон яна асрий ва навқирон мусиқа садоларидан руҳафзо бўлишига жуда оз қолди. Ўтган фестивал сабоқлари ва тажрибалари навбатдаги нуфузли анжуманга янада жиддийроқ тайёргарлик кўришни тақозо этади. Шунинг учун ҳам, бу ерда фаолият кўрсатаётган барча-барчанинг ҳаракатида янгилик, ижодий ўсиш намоён бўлмоқда.

Регистон майдонига қурилган саҳна, ундаги ўтган галдаги умумий безаклар ўрнига техник жиҳатдан жуда мураккаб кўриниш касб этган, сценарий муаллифи Хуршид Даврон ва бош режиссёр Баҳодир Йўлдошевнинг чуқур хаёлоти меваси бўлган безакларнинг жозибадорлиги киши ақлини шоширади. Муҳандис-ихтирочиларнинг, айниқса, «Шарқ тароналари» иккинчи халқаро мусиқа фестивалининг бош рассоми Шуҳрат Абдумаликов раҳбарлигидаги рассомлар, саҳна безакчилари, Санъатшунослик институти талабалари ва бошқа бир кўп фидойиларнинг тинимсиз ҳаракатлари туфайли Регистон қадимий Шарқни ва бугунги мустақил Ўзбекистон тимсолини ўзида мужассам этган.

Хуллас, тайёргарликлар авжида. Қувончли дамлар эса борган сари яқинлашяпти. Мусиқа шайдоларининг Регистон бағрида баҳри диллари очилиб, завқли ҳордиқ чиқаришлари, жаҳон мусиқасидан намуналар тинглаб дам олишлари, ўз маънавий оламларини янада бойитишлари шубҳасиз.

Темир ҚУРБОН,
«Ишонч» мухбири.

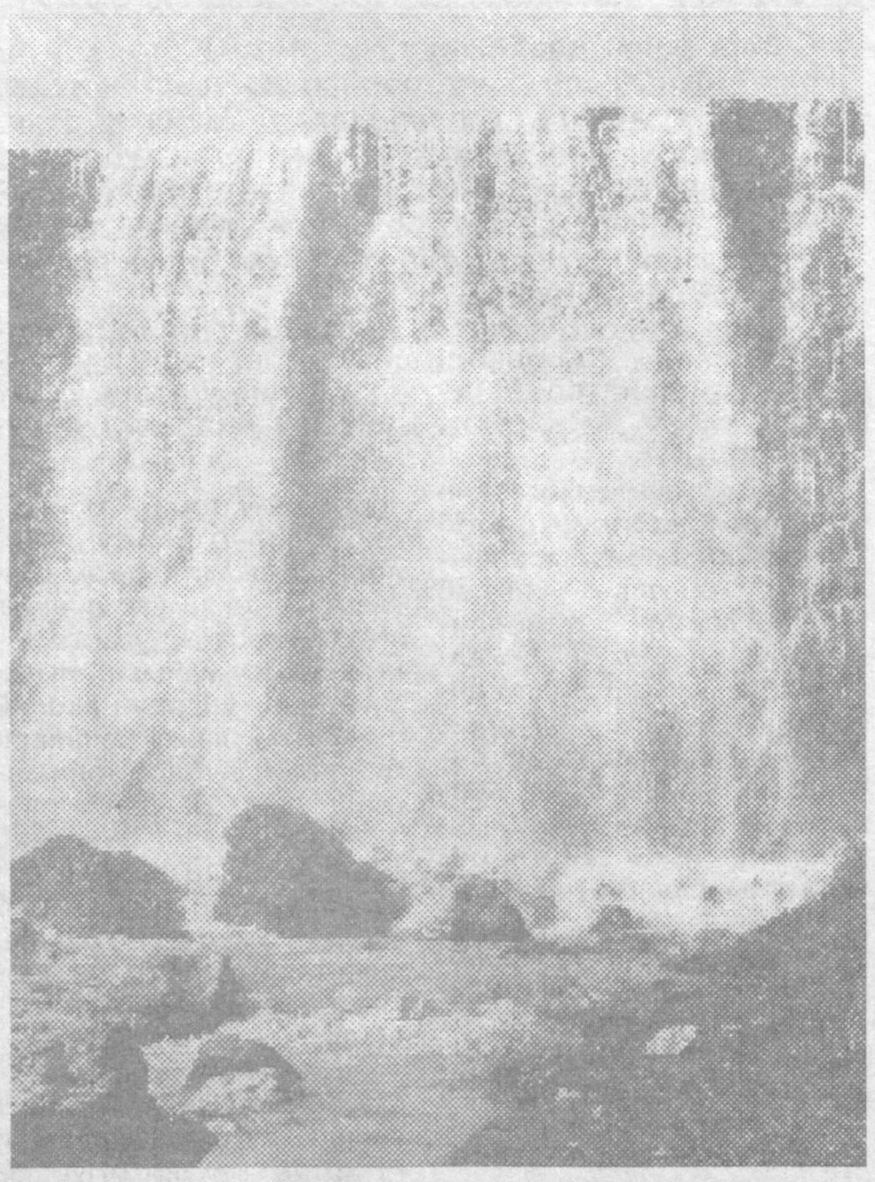

Шаршаранинг садосига дилни боғлаб,
Харсанг тошлар ётар бунда кўнгил чоғлаб.

БОЗОР ТАМОЙИЛЛАРИ

Маркетинг инглизча «маркет» сўзидан келиб чиққан бўлиб, бозор, сотиш, савдо қилиш мазмунини англатади. «Маркет» сўзидан маркетинг сўз шакли ясалиб, у сотиш, ўтказиш, маҳсулотларни пуллаш мумкин бўлган бозорни излаб топиш, сифатли маҳсулот билан муомалада бўлиш маъносини билдиради.

Маркетинг жараёни харидорларни ўрганишдан ва уларнинг эҳтиёжу талабларини аниқлашдан бошланиб, харидорларга товарларни сотиш билан якунланади.

Менежер (инглизча менеже «бошқармоқ» сўзидан) дастлабки маъноси капиталистик ишлаб чиқаришда ёлланма профессионал бошқарувчи. Бизда ҳам менежерлар, яъни ишлаб чиқаришни замонавий асосда бошқара оладиган мутахассислар тайёрлаш кенг йўлга қўйилмоқда.

«Бизнес» сўзи инглизчадан таржима қилинганда «иш», «машғулот» деган маъноларни англатади. «Бизнесмен» сўзи эса «иш билан банд» дегани.

«Лизинг» сўзи аслида инглизча бўлиб, ижара маъносини билдиради. Машина-механизмлар, транспорт воситалари, бинолар, ЭҲМ ва ҳоказолар банк орқали маълум муддатга берилади.

Лизинг Компанияси ёки тижорат банки бозор Коньюктурасини ва хўжаликлар эҳтиёжи имкониятларини билган ҳолда турли хил замонавий ашё жиҳозларини сотиб олиб, одатда 2-2.5 йил ва ундан кўпроқ муддатга ижарага беради.

Жаҳон чемпионлари

ЖУЖА ПОЛГАР

Мамажон МУҲИТДИНОВ

Будапештлик педагог ва психолог Полгар оиласида бирин-кетин уч қизалоқ дунёга келиб, бошқалардан ўзгачароқ тарзда тарбия топа бошлади. Уларни мактабга тайёрлаган ҳам, жажжи ёшдан шахмат сирларидан аста воқиф этган, ҳаттоки бошланғич синф дарсларини ўргатган ҳам отанинг ўзи бўлди. У фарзандларидаги ажойиб қобилиятни сезиб шундай йўл тутган эди. Келинг уларни бирма-бир таништириб ўтайлик.

Қизларнинг тўнғичи Жужа 1969 йилда таваллуд топган. 1987 йилдан аёллар ўртасида халқаро гроссмейстер. 1984 йилдан эса эркаклар ўртасида халқаро мастер. 1981 йили 16 ёшгача бўлган қизлар орасида жаҳон чемпиони; машҳур венгриялик гроссмейстер Ласло Сабо Жужанинг мураббийларидан биридир. У ўн ёшида аёллар орасида миллий спорт устаси талабларини адо этади. Жужа нафақат нуфузли аёллар турнирларида, балки эркаклар халқаро турнирларида ҳам қатнашиб юксак натижалар кўрсатади. Нуфузли халқаро турнирларда эришган ғалабаларини санаб ўтиш учун бир неча варақни қоралаш зарур.

, 90-йилларнинг ўрталарида аёллар ўртасида жаҳон чемпионига бўлган талабларни аниқлаш мақсадида ўтказилган саралаш мусобақаларининг ғолиби сифатида хитойлик шахмат маликаси Се Чжун билан матч ўйнаб, ғолиб чиқади ва жаҳоннинг саккизинчи шахмат қироличаси даражасига кўтарилади. Навбатдаги матч ким билан бўлишини бу йилги саралаш баҳслари аниқлаб беради.

Жужанинг сингиллари ҳақида ҳам баъзи маълумотлар билан танишиш фойдадан ҳоли бўлмайди.

София Полгар. 1974 йилда туғилган. 1988 йилдан халқаро мастер. 1986 йил Пуэрто-Рикода 14 ёшгача бўлган ўғил болалар жаҳон биринчилигида 2-3-ўринларни эгаллайди. София жуда кўп халқаро эркаклар турнирларида қатнашиб, анча юқори натижаларга эришган. 1985 йили Нью-Йоркдаги нуфузли шахмат фестивалида 2-3-совринларни бўлишиб олади.

Юдит Полгар. 1976 йили туғилган. 1988 йили аёллар ўртасида халқаро гроссмейстер ва эркаклар орасида халқаро мастер унвонларига мушарраф бўлади. 1988 йилги энг яхши шахматчи сифатида Оскар совринига сазовор бўлади. 14 ёшгача бўлган ўғил болалар ўртасида 1986 йили Пуэрто-Рикода ўтган жаҳон биринчилигида 2-3-ўринларни баҳам кўради. У кўплаб халқаро эркаклар мусобақаларининг қатнашчиси ва совриндоридир. Бундан бир неча йил муқаддам эркаклар ўртасида ҳам халқаро гроссмейстер унвонига эришиб, ҳатто кучли ўнликка киради.

Собиқ жаҳон чемпиони Борис Спасский устидан матчда эришган ғалабаси ва бошқа кўплаб нуфузли эркаклар турнирларидаги муваффақиятлари тилларда достон бўлди. Кейинги пайтларда Юдит фақат эркаклар билан тахта узра баҳс юритишни ёқтириб қолди. Мабодо, опаси Жужа билан беллашгудек бўлса, ғолиб чиқишига шубҳа йўқ.

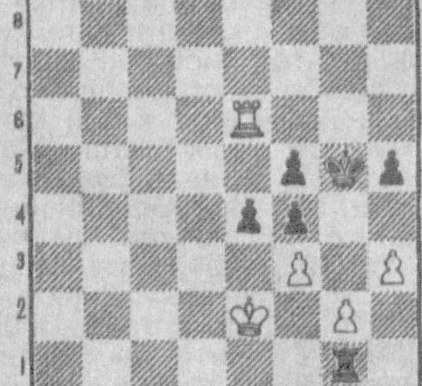

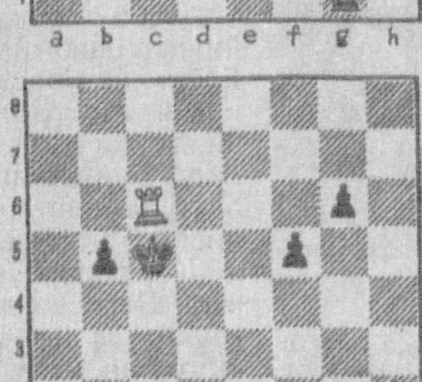

Мароқли машқлар

Иккала вазият ҳам амалий ўйинларда юзага келган бўлиб, юриш навбати қоралардан. Хўш, сиз қандай ўйнаган бўлардингиз? Таҳлил - маҳорат мактаби.

НОЁБ АСАРЛАР - МУЗЕЙГА

Улуғ бобомиз Амир Темур ва темурийлар даврини тадқиқ этиш борасида олиб борилаётган илмий изланишлар яхши самаралар бермоқда. Бу соҳада кўзга кўринган шарқшунос олим Ўзбекистон Фанлар Академиясининг академиги Бўрибой Аҳмедовнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбобининг кейинги йилларда чет эллик шарқшунос олимлар билан илмий алоқалари янада кучайди. Британия музейи, «Индиа офис» кутубхонасида сақланаётган дурдона экспонатларни Ўзбекистонда оммалаштиришда ҳам хайрли ишларга қўл урилди. Ана шу зиё масканларидаги ноёб битиклар тўғрисида ҳикоя қилувчи микрофильмлар нусхаларини республикамизга олиб келишга ҳам муваффақ бўлишди.

Улуғ олим ва мунажжим Мирзо Улуғбек ижодига мансуб «Тарихи арбаъ усул» деган асарнинг нусхаси ҳам четдан олиб келинди. Мамлакатимиз тарихи манбашунослигини бойитишда муҳим ўрин тутган бу асар ҳозир ўрганилмоқда.

Бу ва бунга ўхшаш бошқа асарлар Амир Темур ва темурийлар даври тарихи музейига топширилди.

Ўзбекистон Республикаси ихтисослашган акциядорлик-тижорат «Мевасабзавотбанк»

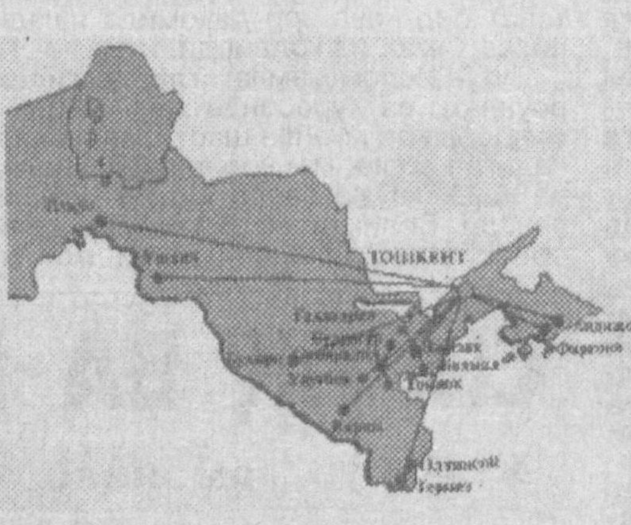

Ўзбек халқини Республикамиз Мустақиллигининг яқинлашиб келаётган 8 йиллиги байрами билан чин қалбдан муборакбод этади ва қуйидаги хизмат турларини кўрсатади:

— мулкчилик шаклидан қатъи назар энг кам фоизларда қисқа муддатли кредитлар беради;

— кичик ва ўрта тадбиркорликни ахборот-маслаҳат билан қўллаб-қувватлаш ҳудудий марказлари билан ҳамкорликда кичик ва ўрта бизнес субъектларига хорижий инвестиция лойиҳаси бўйича кредит олиш учун буюртманомаларини расмийлаштиришда амалий ёрдам кўрсатади;

— республика ичида ўтказиладиган барча тўловларни энг қисқа вақт ичида ва энг кам хизмат ҳақи миқдорида амалга оширади;

— аҳоли бўш маблағларини омонатларга юқори фоизларда қабул қилади;

— якка тартибда фаолият кўрсатаётган хусусий тадбиркорлар(патентчилар)га юқори даражада қулайлик яратади (муддатсиз депозитларга савдо тушумини қабул қилади, нақд пулни қайта санаш учун хизмат ҳақи олинмайди ва исталган пайтда қайтарилади);

— республика Фонд биржасида қимматбаҳо қоғозлар билан ҳар хил операциялар ўтказади;

— мижозларнинг чет эл валютаси операцияларини амалга оширади;

— республика валюта биржасида чет эл валютасини сотади ва сотиб олади;

—факторинг операцияларини ўтказади;

— давлат қисқа муддатли облигацияларини «кимошди» савдоси ва иккиламчи бозорда сотиб олиш ва сотиш, инвесторлар учун ушбу бозорда дилерлик хизмати кўрсатади;

— республика резидентларига ва резидентлари бўлмаган шахсларга сўм ҳамда валюта ҳисоб варақларини очади ва юритади;

— барча мижозларга касса хизматини кўрсатади.

МАШҲУР АЁЛЛАР

Радиофаоллик таълимотининг асосчиси, биринчи академик аёл Мария Складовская Кюрига дунёдаги энг олий мукофотлардан 11 таси ва 90 та фахрий унвон берилган.

Бу машҳур олима шунчалик катта шон-шуҳратга эга бўлган бўлсада, унинг хулқ атворида ва бирга ишлайдиган ходимлар билан муносабатида заррача салбий ўзгаришлар, менсимаслик белгилари кузатилмаган. Шу боисдан машҳур олим Эйнштейн камтарин олима хақида шундай деган эди: «Мария Кюри - жаҳондаги жами кишилар орасида шон-шуҳратга берилмаган бирдан бир инсондир».

Гидродинамика соҳасидаги таниқли олима П.Я. Кочина 1958 йили собиқ Иттифоқ Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига сайланган эди.

- Аёлларнинг академик бўлиши қийиндир-а? - деб сўрашганларида, Пелагея Яковлевна эътироз билдириб бундай деган эди:

- Йўқ, нега энди!Фақат шундай ишлаш керакки, эркакларнинг ўзи сени академикликка сайлаб қўйишсин!

ISHONCH

МУАССИС:
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир
Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати:
Ж.Алимхўжаева, М.Одилова, Э.Воҳидов, С.Остонов, М.Расулов, Э.Ёқубов, В.Зверев (бош муҳаррир ўринбосари- «Ишонч-Доверие»), А.Алламуродов (масъул котиб- «Ишонч»), Ч.Латипов, М.Олимов, М.Содиқов, Н.Рафиқов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78, 136-58-45; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама, эълонлар бўлими 56-87-73

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи; 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41–уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди 22.30

Буюртма Г— 0648. 1 2 3 4 5 6